

RAKENTAJA

Numero **1**
Perjantai 13.1.2017

MP2 Itella Oyj

10 **Mittamiehen** hommissa ei nykyään saa pelätä tietokoneen käyttöä.

14 **Sihti Rakennukselle** valittiin ensi kertaa luottamushenkilöt.

16 **Voimanostaja** tähtää MM-kisoihin salaisten kalsarien avulla.

Ihmisoikeudet eivät aina toteudu Suomessakaan

Ihmisoikeusliiton pääsihteeri Kaari Mattila saa palkkaa sisäisen palonsa toteuttamisesta.

Teksti: Johanna Hellsten

Kuva: Antti Kirves

Yhteiskuntatieteiden tohtori **Kaari Mattila** kiinnostui ihmisoikeusasioista jo yläasteikäisenä 1980-luvulla. Niihin aikoihin tiedostava nuoriso pyrki taistelemaan Etelä-Afrikan apartheidia vastaan.

– Osallistuin apartheidinvastaisiin mielenosoituksiin. Etelä-Afrikan tilanteesta oli paljon puhetta julkisuudessa ja aloin perehtyä asiaan. Apartheidin vastustaminen antoi tuolloin monelle muullekin kipinän kiinnostua ihmisoikeuksista, Mattila kertoo.

Kehitysmaat ja ihmisoikeudet ovat kulkeneet jonkinlaisena punaisena lankana Mattilan elämässä siitä lähtien.

– Kai se on se klassinen sisäinen palo, että yrittää poistaa maailmasta eriarvoisuutta, Mattila sanoo.

– Olen etuoikeutettu, ilmaiseksi korkeakoulutettu ihminen ja olen kokenut nuoresta lähtien, että kun itsellä on asiat hyvin, pitää tehdä jotain muidenkin eteen. Ja minä olen siinäkin etuoikeutettu, että saan siitä palkkaa.

Ihmisoikeustoimijoilla ei aina ole helppoa

Ihmisoikeusliiton johtoon Mattila tuli Amnesty Finlandista. Sitä ennen hän oli ehtinyt väitellä valtiotieteellisestä tiedekunnasta aiheenaan Kotien työsuhteet Intiassa.

– Ajattelin, että minulla on aika laaja näkemys ihmisoikeuksista kansainvälisesti ja osaan sitä kautta suhteuttaa Suomen ihmisoikeustilannetta muuhun maailmaan, Mattila sanoo.

Ihmisoikeusliitto

- Perustettu vuonna 1979.
- Uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton järjestö.
- Seuraa kokonaisvaltaisesti Suomen ihmisoikeustilannetta.
- Toiminnan lähtökohdina ovat YK:n ihmisoikeusjulistus ja kansainväliset ihmisoikeussopimukset sekä Suomen perustuslain turvaamat perusoikeudet.
- Toimintaa rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö, ulkoministeriö ja Raha-automaattiyhdistys. Lisäksi rahoitusta tulee jäseniltä ja lahjoituksista.

Ihmisoikeusliitolle tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat erilaiset vähemmistöjen oikeuksia Suomessa ajavat järjestöt.

– Suomessa on monia vahvoja erityisjärjestöjä puolustamassa esimerkiksi vammaisten oikeuksia. Strategiamme on, että aina jos voi tehdä yhteistyötä, me teemme yhteistyötä. Olemme tehneet yhteistyötä esimerkiksi SAK:n kanssa ulkomaalaisten metsämarjanpoimijoiden asiassa.

Suomessa myös ihmisoikeustyötä tekeviä kunnioitetaan viranomaisten puolelta ja heidän apuaan pyydetään usein. Muualla maailmassa näin ei aina ole.

– Ihmisoikeusjärjestöjä hieman pelätään. Meidän sisärjestömmme joutui lopettamaan kokonaan toimintonsa Venäjällä ja muuttamaan Brysseliin. Monessa maassa toimijoita on vankilassa. Järjestöjä on leimattu vieraiden maiden agenteiksi ja rahoituksen vastaanottaminen on tehty mahdottomaksi.

Ihan kolhuitta Ihmisoikeusliitto ei ole päässyt Suomessakaan. Liitolla on vielä vuodeksi siirto-rahointusta valtion budjetista, mutta sen jälkeen valtion yleisrahoitus leikkaantuu näillä näkymin 100-prosenttisesti.

– Meidän pitäisi hakea rahoitusta projekti- tai muutoisesti ilman, että meillä olisi mistään yleisrahoitusta. Se tekee pitkäjänteisen työn lähes mahdottomaksi. Minua ihmetyttää tämä kahden käden politiikka; toisaalta toimintaamme keuhataan julkisuudessa, mutta sitten rahoitus leikataan kokonaan.

Vammaiset, turvapaikanhakijat, naiset, köyhät

Kun Mattilaa pyytää kertomaan, missä asioissa kotimaamme ihmisoikeuksissa on parantamisen varaa, nousevat ensimmäiseksi esille vammaisten oikeudet.

– Vammaiset joutuvat kokemaan laajasti syrjintää. YK:n vammaisten oikeuksia koskeva sopimus saatiin Suomessa ratifioitua vasta viime kesäkuussa, Mattila sanoo.

Toinen selkeästi ihmisoikeuksia loukkaava asia on turvapaikanhakijoiden säilöönnotto liian pitkiä aikoja putkassa. Niissä on myös lapsia.

– Turvapaikanhakijoiden oikeuksia on heikennetty myös muilla tavoin.

Mattila puhuu paljon myös eriarvoisuuden ja köyhyyden kasvusta Suomessa.

– Lienee selvää, että kaikilla eivät taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet toteudu. Jopa Euroopan Neuvosto on huomauttanut Suomelle, että perus-

turvan taso Suomessa on liian alhainen ja ihmiset joutuvat elämään kohtuulliseksi katsottavan toimeentulorajan alapuolella. Kun mennään ihmisoikeuksiin kuuluvien tulorajojen alapuolelle, on meillä oikeasti yhteiskunnallinen ongelma.

Mattila myös muistuttaa, että Suomessakin esiintyy kiskonnan tapaista työsyryntää, joka muistuttaa joskus lähes orjuutta esimerkiksi rakennus-, siivous- ja ravintola-alalla. Useimmiten se kohdistuu siirtotyöläisiin.

– Mitä heikompi ihmisen asema yhteiskunnassa on, sitä alttiimpi hän on hyväksikäytölle.

Naisiin kohdistuva väkivalta, vanhusten olot hoitolaitoksissa ja saamelaisten mahdollisuudet saada palveluita omalla kielellään nousevat myös esille asioina, joissa Suomessa ihmisoikeudet eivät toteudu täysimääräisesti. Jotain myönteistäkin kehitystä on silti tapahtunut.

– Seksuaalivähemmistöjen asema on viime vuosina kohentunut selvästi sekä lainsäädännön että asenteiden osalta. Myös lasten oikeudet ovat viime vuosikymmeninä nousseet aivan toisella tavalla suomalaisen lainsäädäntöön kuin ennen; monia asioita käsitellään lapsen etu edellä.

Myönteistä on myös se, että koulujen opetussuunnitelmiin on nyt tuotu mukaan ihmisoikeuskasvatus.

Huolestuttavat trendit

Ihmisoikeudet eivät etene lineaarisesti aina kohti parempaa. Välillä tulee takapakkia. Nyt maailmalla on meneillään takapakin aika.

– Tällä hetkellä useammassakin maailman vaikutusvaltaisessa maassa on johtajia, jotka eivät joko ymmärrä ihmisoikeuksia tai piittaa niistä pätkäkään. Se heijastuu Suomeen asti; emme ole kehityksen ulkopuolella, Mattila muistuttaa.

Mattilan mukaan erityisesti Euroopassa turvapaikanhakijatilanne on vaikuttanut asenteisiin.

– Se, että heitä tuli niin nopeasti ja niin paljon, on vaikuttanut ihmisten asenteisiin. Valtiot alkoivat laistaa velvoitteistaan. Suomikin yhdistyy tähän ketjuun.

Ihmisoikeusliiton työntekijäkään eivät ole jääneet rauhaan ihmisiltä, joille esimerkiksi rasismin vastustaminen on punainen vaate.

– Toki saamme paljon vihapostia. Kun järjestimme seminaarin vihapuheesta, oli aiheen keskusteluketju sosiaalisessa mediassakin täynnä vihapuhetta. Vihapostia enemmän minua kuitenkin pelottaa se, miten some on tarjonnut välineen ihmisen kaikkein alhaisimpien puolien esille tuomiseen. Samoin pelottavaa on se disinformaa-

tion määrä, johon lankeavat myös korkeasti koulutetut ihmiset.

Mattila kuitenkin muistuttaa, että suomalaiset eivät ole tässä sen pahempia kuin muutkaan.

– Intiassa 200 miljoonan muslimivähemmistöä syrjitään aiempaa enemmän ja some täyttyy siellä aivan samanlaisesta tekstistä kuin täälläkin.

Toivoa Qatarissa?

Vaikka Ihmisoikeusliitto keskittyy pääosin seuraamaan Suomen sisäistä ihmisoikeustilannetta, on kansainväliselle toiminnalle edelleen paikkansa. Viimeisimmän matkan Mattila teki Rakennusliiton ruotsalaisvastineen, Byggnadsin, rakentajien maailman kattojärjestö BWI:n sekä pohjoismaisten palloliittojen kanssa Qatarin, jossa

rakennetaan jalkapallon MM-kisoja epäinhimillisissä olosuhteissa.

– Olen mukana Urheilun eettisessä neuvottelukunnassa ja saanut siellä ihmisoikeusasioita agendalle. Qatarin osalta Suomen Palloliitto pyysi minua mukaan Qatarin asiantuntijaksi. Siellä ollaan tekemisissä työriistokysymysten kanssa ja olen väitellyt samasta tematiikasta, Mattila kertoo.

Mattila sanoo olevansa hyvin iloinen, että Palloliitto kutsui hänen kaltaisensa ”radikaalin” ihmisoikeusihmisen mukaan.

– Saimme puhua siellä täysin vapaasti. Meidät otettiin hyvin vastaan, sillä siellä selvästi pidettiin tärkeänä tällaista pohjoisesta tulevaa delegaatiota. Pohjoismaat ovat pieniä maita, mutta niillä on tärkeä kansainvälinen asema.

Mattilan mukaan Qatarin hallinto pyrkii nyt parantamaan kisajärjestelyiden kolhiintunutta imagoa.

– He yrittävät blokata nyt negatiivista julkisuutta. Siellä oli myös juuri tehty Memorandum of understanding BWI:n kanssa, mikä on hyvä askel. Qatar on luvannut muutoksia työoikeuteen. Maahan kohdistuu nyt jatkuva paine kansalaisjärjestöjen ja ILO:n taholta, joten heidän on pakko tehdä edes jotain rakennustyöntekijöiden olosuhteiden parantamiseksi.

Mattilan mukaan BWI:n väki suhtautuu lupauksiin melko skeptisesti.

– He sanoivat, että ei voi vielä tietää, tuleeko työlainsäädäntöön ja oloihin oikeasti muutoksia, vai ovatko kyseessä vain keisarin uudet vaatteet. ■

Itävallassa tehdään hyvää halvalla

TILASIN ennen joulua itävaltalaisen talvitakin. Vaikka saksankielen taitoni on jäänyt *Deutsch in der Oberstufe* -oppikirjan kansilehden tasolle, itävaltalaisen kapitalistin kanssa asiointi sujui vauhtomasti. Erityisen hyvä mieli tuli, kun loppulasku oli 25 prosenttia pienempi kuin kotimaisen kauppamiehen esittämä myyntitarjous.

Vaikka Itävalta on sääolosuhteiltaan lähes yhtä vetinen ja kylmä kuin Suomi, itävaltalainen rakennusyhtiö pystyy siitä huolimatta rakentamaan halvemmalla kuin kotimainen grynderi. Tämä käy ilmi Raklin tuoreesta Kustannuserot Itävallan ja Suomen asuinkerrostalokohteissa -hankkeen väliraportista. Tutkimuksessa vertailtiin Helsingin ja

Arnold Schwarzenegger -museon naapurista löytyvän Grazin yliopistokaupungin asuinkerrostalojen rakennuskustannuksia.

Kahden maan rakennushankkeet eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään, sillä rakennus- ja kaavoitusmääräykset eivät ole yhteneviä. Tutkimuksessa pyrittiin yhdenmukaistamaan rakennushankkeiden kustannuksia. Rakennusalan palkat, samoin arvonlisävero, ovat lähes samalla tasolla molemmissa maissa. Kokonaiskustannukset olivat Itävallassa keskimäärin 23 prosenttia edullisemmat kuin Suomessa.

Tutkijat kiinnittivät erityisesti huomiota työmaapalvelujen ja -kaluston kustannuseroihin. Itä-

vallassa toteutuneet kustannukset olivat vajaan 127 000 euron luokkaa, kun suomalaisten vaatimusten mukaan maksettavaa olisi kertynyt yli 468 000 euron verran. Yhteismitallisten rakennusosien hinnat olivat Helsingissä 38 prosenttia kalliimpia.

Tutkijoiden mukaan kustannuseroille ei ole yhtä selittävää tekijää. Kyse on rakentamisen kokonaiskulttuurista. Itävaltalaiseen rakennuttamistapaan kuuluu jakaa avoimemmin tietoa urakoitsijoille ja suunnittelija-arkkitehdillä on suurempi vastuu rakennuttamisesta. Olisiko näistä asioista hyvä aloittaa suomalaisen rakentamissyökyrän purkaminen? ■

Billigt och bra i Österrike

JAG BESTÄLLDE en österrikisk vinterjacka före jul. Trots att mina kunskaper i tyska har stannat på nivån på förordet till läroboken *Deutsch in der Oberstufe*, var det enkelt att sköta saken med den österrikiske kapitalisten. Jag blev på speciellt gott humör, när sluträkningen var 25 procent längre än det erbjudande en inhemsk affärsman gav.

Trots att Österrike vad vädret beträffar är nästan lika dragigt och kallt som Finland, kan en österrikisk byggfirma ändå bygga billigare än en inhemsk grynder. Det här framgår av Raklis färska mellanrapport över ett projekt som jämför kostnadsskillnaderna i bostadshöghusbyggen i Österrike och Finland. I undersökningen jämfördes

byggnadskostnaderna för höghus i Helsingfors med motsvarande hus nära **Arnold Schwarzenegger** museet i studentstaden Graz.

Det går inte att direkt jämföra byggnadsprojektet i två länder, eftersom byggnads- och planläggningsbestämmelserna inte är likadana. I undersökningen försökte man likställa kostnaderna för byggprojektet. Lönerna inom byggbranschen, liksom mervärdesskatten, är i det närmaste på samma nivå i båda länderna. Totalkostnaderna var i snitt 23 procent förmånligare i Österrike än i Finland.

Forskarna fäste speciell uppmärksamhet i kostnadsskillnaderna mellan arbetsplatstjänsterna

och -utrustningen. Kostnaderna för projektet i Österrike var i storleksklassen knappt 127 000 euro, medan de med finländska krav mätt hade uppgått till över 468 000 euro. Priset på de byggdelar som kunde mätas direkt var 38 procent dyrare i Helsingfors.

Forskarna säger att det inte finns en enskild faktor som förklarar skillnaderna i kostnader. Det är fråga om byggnadskulturen. Det österrikiska byggsättet delar öppnare information till entreprenörerna och planeraren-arkitekten har ett större ansvar för byggandet. Kunde de här sakerna vara en bra början på att lösa upp byggnadstrassel i Finland? ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Rakennusalan malli

Rakennusteollisuuden aloilla työehtosopimukset ovat kiinni vuoden 2018 helmikuun loppuun asti. Viimeisin sopimuksemme tehtiin kilpailukykysopimuksen vanavedessä niin, että työehtoja ei heikennetty eikä kriisilausekkeita otettu sopimukseen. Liiton hallituksen toimivallallaan hyväksymästä sopimuksesta on esitetty perusteltua kritiikkiä, mutta ymmärrystä on löytenyt enemmän.

Seuraavat sopimusneuvottelut vauhdittuvat vuoden päästä. Tupoa ei tule eikä keskusjärjestösopimusta, koska EK on ne säännöissään kieltänyt. Samalla jätetään yksi perinteinen talouspolitiikan työkalu, keskitetty työmarkkinaratkaisuu, seuraavan isännän (hallituksen) esiin kaivettavaksi. Antti sen sitten aikanaan ottaa käyttöön.

Tupoa, keskitettyä, tykaa, kikyä taikka ryvästä ei siis ole tulossa. Olemme toki kuulleet keskusteltavan Suomen mallista. Se olisi liittokierros, jossa vientialat kaikessa moninaisuudessaan määräisivät kaikille aloille palkankorotukset tai -alennukset. Laatuasioista tai vaikkapa työttömien tai matalapalkkaisten ihmisten asiasta ei puhuttaisi mitään.

Suomen mallin pitäisi olla hahmollaan maaliskuussa. Rakennusliiton edustajia ei ole ollut sopimusneu-

votteluissa tai -keskusteluissa Suomen työmarkkinamallin aikaansaamiseksi. Meillä siis mallia rakennetaan aivan toisin kuin esimerkiksi Ruotsissa, jossa muutkin kuin vientialat ovat valmistelussa mukana. Ruotsissa myös keskusjärjestöllä LO:lla on roolinsa sopimuskierröksillä.

Mennään näin tällä kertaa. Onkin parempi, että rakennusteollisuudessa neuvotellaan vuoden kuluttua vanhan kansan liittokierroksella alan kaikki kahdeksan yleissitovaa ja yksi normaalisitova työehtosopimus.

Voimme myös kehittää työehtoja oman toimivaltamme rajoissa. Tessien parantaminen on aivan viime vuosina ollut finanssikriisin, työttömyyden ja erilaisen työmarkkinapoliittisten ratkaisujen varjossa. Ansioidonnaiseen sosiaaliturvaan tai lainsäädäntöön emme tietenkään voi työehtoneuvotteluilla vaikuttaa, mutta tesseillä säädellään merkittävästi alan työnteon normeja.

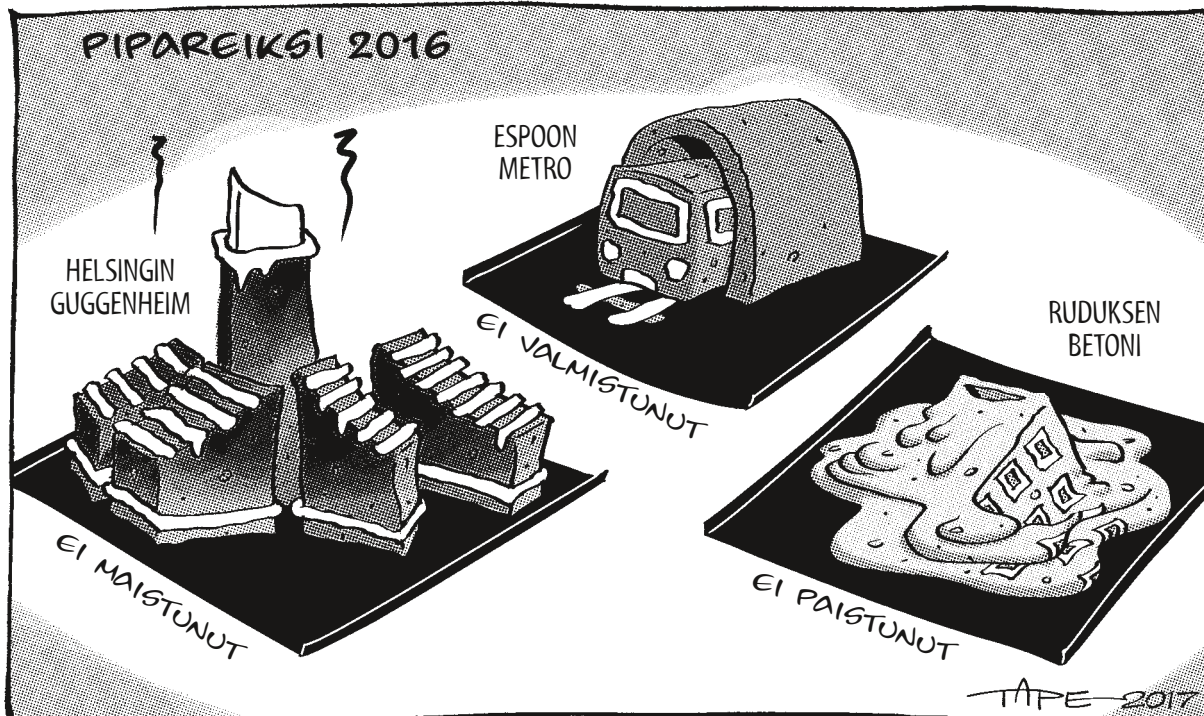
Alan liiketoiminta ja työllisyys ovatkin palaamassa uralle, jolla toimintaa voidaan kehittää ja työehtoja sekä työskentelyolosuhteita parantaa. Samalla paranee yritysten toiminta ja laaduntuohto. ■

Kuukauden kuva

Paikka: Niemikylä, Kuru
Aika: Joulukuu 2016
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Kurussa on louhittu graniittia 1800-luvun puolivälistä lähtien. Isoimmat irrotetut lohkareet ovat olleet 10-metrisiä ja niistä on tehty paperikoneen teloja. Työvehkeille pitää välillä viritellä telttakatos.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarenkatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilauhintana
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 10.2.2017

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 27.1.2017**.

2017		
2	27.1.	10.2.
3	24.2.	10.3.
4	31.3.	to 13.4.
5	28.4.	12.5.
6	2.6.	16.6.
7	30.6.	14.7.
8	28.7.	11.8.
9	1.9.	15.9.
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Kulukorvaukset vuodelle 2017

Asfalttiala 2017

Päiväraha 41 €
Yöpymisraha 12 €/vrk
Matkakustannusten korvaus, henkilöauto 41 snt/km
Päivittäiset työmatkat julkisten kulkuvälineiden mukaan.

Lattianpäällystysala 2017

Päiväraha 41 €
Majoituskorvaus 57 €/vrk
Yöpymisraha 12 €/vrk

Verohallinnon päätöksen mukaisia verovapaita kilometrikorvauksia

Matkakustannusten korvaus

- henkilöauto 41 snt/km
- perävaunu 7 snt/km
- asuntovaunu 11 snt/km
- koneet ja laitteet 3 snt/km
- henkilöiden kuljetus 3 snt/km/hlö

Maa- ja vesirakennusala 2017

Työnantaja maksaa työntekijälle, jonka työmaa sijaitsee yli 200 km päässä työntekijän kotikunnan asunnosta, erillistä lisää. Lisän arvo on 1.1.2017 alkaen 41 €.

Lisä maksetaan joka toinen viikonloppu laskettuna työkomennuksen alkamisesta. Lisää ei makseta, mikäli työnantaja maksaa matkakulut.

Päiväraha 41 €
Yöpymisraha 12 €
Ateriakorvaus 10,25 €
Kilometrikorvaus 41 snt
Lisähenkilömaksu 3 snt

Työehtosopimuksen mukaiset päivittäisten matkakustannusten korvaukset:

- yli 5 km 3,17 €
- yli 10 km 4,31 €
- yli 20 km 8,60 €
- yli 30 km 11,46 €
- yli 40 km 12,89 €
- yli 50 km 17,19 €
- yli 70 km 20,94 €
- yli 90 km 24,33 €
- yli 120 km 28,64 €

Maalausala 2017

Päiväraha 41 €
Majoituskorvaus 57 €/vrk
Yöpymisraha 12 €/vrk

Työehtosopimuksen mukaiset työpäivittäinen matkakustannusten korvaukset ovat

- yli 5 km 1,89 €
- yli 10 km 3,05 €
- yli 20 km 5,49 €
- yli 30 km 8,00 €
- yli 40 km 9,85 €
- yli 50 km 11,94 €
- yli 60 km 15,69 €
- yli 70 km 17,76 €
- yli 80 km 20,18 €
- yli 90 km 22,98 €
- yli 100 km 25,76 €

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhyintä reittiä myöten.

Verohallinnon päätöksen mukaisia verovapaita kilometrikorvauksia

Matkakustannusten korvaus

- henkilöauto 41 snt/km
- perävaunu 7 snt/km
- asuntovaunu 11 snt/km

Rakennustuoteteollisuus 2017

Kulukorvaukset 1.1.2017 alkaen

- Kotimaan päiväraha 41 €
- Osapäiväraha vajaavuorokaudelta, joka käsittää vähintään 6, mutta enintään 10 tuntia 19 €
- Yöpymisraha 12 €
- Ateriakorvaus 10,25 €

Kilometrikorvaukset

- korvaus oman auton käytöstä 41 snt/km
- moottoripyörä 32 snt/km
- mopo 17 snt/km

Kilometrikorvausta korotetaan 3 senttiä kilometriltä kunkin sellaisen mukana seuraavan henkilön osalta, jonka kuljetus kuuluu työnantajalle. Kilometrikorvausta korotetaan 3 senttiä kilometriltä, jos autossa kuljetettavien koneiden tai laitteiden paino ylittää 80 kiloa tai jos niiden koko on suuri.

Talonrakennusala 2017

Päiväraha 41 €
Majoituskorvaus 57 €/vrk
Yöpymisraha 12 €/vrk

Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus

Työehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset ovat

- yli 5 km 1,89 €
- yli 10 km 3,05 €
- yli 20 km 5,49 €
- yli 30 km 8,00 €
- yli 40 km 9,85 €
- yli 50 km 11,94 €
- yli 60 km 15,69 €
- yli 70 km 17,76 €
- yli 80 km 20,18 €

- yli 90 km 22,98 €
- yli 100 km 25,76 €

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhyintä reittiä myöten.

Verohallinnon päätöksen mukaisia verovapaita kilometrikorvauksia

Matkakustannusten korvaus

- henkilöauto 41 snt/km
- perävaunu 7 snt/km
- asuntovaunu 11 snt/km

Talotekniikka-ala 2017

Matkakustannukset 2017

- Päiväraha 41 €
- Osapäiväraha 19 €
- Ateriakorvaus 10,25 €

Päivittäiset matkat julkisten kulkuneuvojen mukaan, jollei muuta ole sovittu.

Vedeneristysala 2017

Päiväraha 41 €
Yöpymisraha 12 €/vrk.
Matkakustannusten korvaus

- henkilöauto 41 snt/km

Päivittäiset työmatkat julkisten kulkuvälineiden mukaan.
Ateriakorvaus 10,25 €

Työntekijälle, joka ei työskentele vakituksella työntekeä paikalla, maksetaan päivittäin verovapaa ateriakorvaus verohallinnon päätöksen mukaisesti. Ateriakorvauksen maksaminen edellyttää, että työmatkasta ei suoriteta päivärahaa ja että työnantaja ei ole voinut järjestää hänelle työpaikkaruokailua. ■

Rakennusliiton kotisivulla on nyt Duunimylly-työnvälitys

RAKENNUSLIITON kotisivulle rakennusliitto.fi on avattu sivusto, jonka avulla liiton jäsenet voivat hakea töitä. Jäsen voi ilmoittaa ammattinsa ja osaamisensa sekä yhteystietonsa nettisivulla. Työvoimaa tarvitsevat työnantajat rekisteröityvät palveluun ja ottavat suoraan yhteyttä työtä etsiviin.

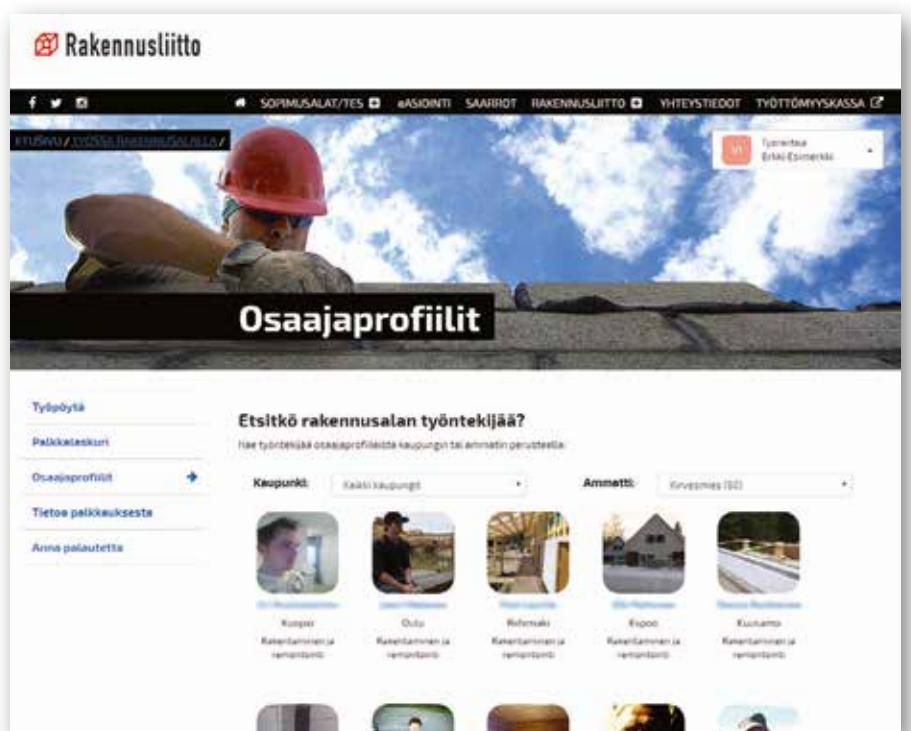
Työn hakijaksi voivat ilmoittautua sekä työttömät että jo työssä olevat. Ilmoittautujan täytyy luoda oma osajaprofiilinsa. Yksinkertaisimmillaan se tarkoittaa liiton jäsennumeroa, nimeä, ammattia, aluetta, jolla haluaa työskennellä sekä yhteydenottotietoja. Siis puhelinnumeroa ja/tai sähköpostiosoitetta.

Työnhakijoiden tiedot näkyvät netissä kaikille yhteystietojen lukuun ottamatta. Yhteystiedot avautuvat vain järjestelmään rekisteröityville työnantajille. Tämä sen takia, että vältytään pilasoitoilta ja muilta koirankujeilta.

Työnhakijaksi ilmoittautuminen ei maksa jäsenelle mitään. Työn tarjoajaksi rekisteröityminen ei maksa työnantajalle mitään. Järjestelmän on toteuttanut sama yritys, joka on tehnyt liiton sivulla olevan palkkalaskurin ja palkanmaksuohjelman, palkkaus.fi:n. Jos työnantaja haluaa käyttää myös liiton kotisivulla olevaa palkanmaksuohjelmaa, tämä hoituu kuten ennenkin. Siis erittäin edullisesti ja kätevästi.

Liitto ei vastaa työn haki-joista eikä työtä tarjoavista. Jokainen vastaa omista puheistaan. Samoin työttömät työnhakijat joutuvat ottamaan huomioon työvoimatoimiston ja työttömyysturvainsäädännön asettamat velvoitteet. Rakennusliiton Duunimylly ei ole kytköksissä työvoimaviranomaisen toimintoihin. ■

Lisätietoja
Kyösti Suokas
varapuheenjohtaja

Kostnadsersättningar år 2017

Asfaltbranschen 2017

Dagtraktamente 41 €
 Övernattningspeng 12 €/dygn
 Ersättning för resekostnader, personbil 41 cent/km
 Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken.

Golvlägningsbranschen 2017

Dagtraktamente 41 €
 Inkvarteringsersättning 57 €/dygn
 Övernattningspeng 12 €/dygn

Skattefria kilometerersättningar enligt skatteförvaltningens beslut

Ersättning för resekostnader

- personbil 41 cent/km
- släpvagn 7 cent/km
- husvagn 11 cent/km
- maskiner och apparater 3 cent/km
- persontransport 3 cent/km/person

Jord- och vattenbyggnadsbranschen 2017

Arbetsgivaren betalar ett särskilt tillägg till en arbetstagar, vars arbetsplats finns över 200 km från bostaden i arbetstagarens hemkommun. Tillägget uppgår från 1.1.2017 till 41 €.

Tillägget betalas vartannat veckoslut räknat från då arbetskommanderingen börjar. Tillägget betalas inte om arbetsgivaren betalar resekostnaderna.

Dagtraktamente 41 €
 Övernattningspeng 12 €
 Måltidsersättning 10,25 €
 Kilometerersättning 41 cent
 Avgift för extra person 3 cent
Kollektivavtalsenliga ersättningar för dagliga resekostnader:

- över 5 km 3,17 €
- över 10 km 4,31 €
- över 20 km 8,60 €
- över 30 km 11,46 €
- över 40 km 12,89 €

- över 50 km 17,19 €
- över 70 km 20,94 €
- över 90 km 24,33 €
- över 120 km 28,64 €

Målarbranschen 2017

Dagtraktamente 41 €
 Inkvarteringsersättning 57 €/dygn
 Övernattningspeng 12 €/dygn

Kollektivavtalsenliga ersättningar för resekostnader

- över 5 km 1,89 €
- över 10 km 3,05 €
- över 20 km 5,49 €
- över 30 km 8,00 €
- över 40 km 9,85 €
- över 50 km 11,94 €
- över 60 km 15,69 €
- över 70 km 17,76 €
- över 80 km 20,18 €
- över 90 km 22,98 €
- över 100 km 25,76 €

Avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen mäts enligt kortaste rutt för kollektivtrafiken.

Skattefria kilometerersättningar enligt skatteförvaltningens beslut

Ersättning för resekostnader

- personbil 41 cent/km
- släpvagn 7 cent/km
- husvagn 11 cent/km

Byggnadsproduktindustrin 2017

Kostnadsersättningar från 1.1.2017

- Inrikes dagtraktamente 41 €
- Deltraktamente för partiellt dygn, omfattande minst 6, men högst 10 timmar 19 €
- Övernattningspeng 12 €
- Måltidsersättning 10,25 €

Kilometerersättningar

- ersättning för bruk av egen bil 41 cent/km
- motorcykel 32 cent/km
- moped 17 cent/km

Kilometerersättningen höjs med 3 cent per kilometer för varje sådan passagerare, vars transport hör till arbetsgivaren.

Kilometerersättningen höjs med 3 cent per kilometer om vikten på de maskiner eller apparater som transporteras i bilen överskrider 80 kilo eller som är skrymmande.

Husbyggnadsbranschen 2017

Dagtraktamente 41 €
 Inkvarteringsersättning 57 €/dygn
 Övernattningspeng 12 €/dygn

Ersättning för resekostnader per arbetsdag

De kollektivavtalsenliga reseersättningarna är

- över 5 km 1,89 €
- över 10 km 3,05 €
- över 20 km 5,49 €
- över 30 km 8,00 €
- över 40 km 9,85 €
- över 50 km 11,94 €
- över 60 km 15,69 €
- över 70 km 17,76 €
- över 80 km 20,18 €
- över 90 km 22,98 €
- över 100 km 25,76 €

Avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen mäts enligt kortaste rutt för kollektivtrafiken.

Skattefria kilometerersättningar enligt skatteförvaltningens beslut

Ersättning för resekostnader

- personbil 41 cent/km
- släpvagn 7 cent/km
- husvagn 11 cent/km

Husteknikbranschen 2017

Resekostnader 2017

- Dagtraktamente 41 €
- Deldagtraktamente 19 €
- Måltidsersättning 10,25 €

Dagliga resor enligt kollektivtrafiken, om annat inte har avtalats.

Vattenisoleringsbranschen 2017

Dagtraktamente 41 €
 Övernattningspeng 12 €/dygn
 Ersättning för resekostnader

- personbil 41 cent/km

Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken
 Måltidsersättning 10,25 €

Till en arbetstagar, som inte arbetar på sin vanliga arbetsplatsort, betalas en daglig skattefri måltidsersättning enligt beslut av skatteförvaltningen. För att måltidsersättningen ska betalas krävs att dagtraktamente inte betalas och att arbetsgivaren inte har kunnat ordna med arbetsplatsbespisning. ■

Eläkeinfoa

VANHUUSELÄKEIKÄ nousee asteittain 65 vuoteen 2027 mennessä. Oheisessa taulukossa vanhuuseläkeikään yläraja ja työsopimuslain eroamisikää seuraavat muutokset syntymävuoden mukaan.

Työttömyysturvan lisäpäivät, tuttavallisemmin eläkeputken alaikärajat muuttuvat myös. Vie-reisessä taulukossa olevat ikärajat osoittavat syntymävuoden mukaisesti sen, onko sinulla oikeus lisäpäiviin ansiosidonnaisten enimmäisajan täytyttyä.

Lisätietoja saat omalta eläkeyhtiöltäsi ja työttömyyskassasta. ■

Täyden vanhuuseläkkeen ikärajat

Syntymävuosi	Vanhuuseläkeikä
1955	63 v 3 kk
1956	63 v 6 kk
1957	63 v 9 kk
1958	64 v
1959	64 v 3 kk
1960	64 v 6 kk
1961	64 v 9 kk
1962	65 v

Eläkeputken ikärajat

	putken alaraja	lisäpäivien alaikäraja
1950–1954 syntyneet	57 v 1 kk	59
1955–1956 syntyneet	58 v 1 kk	60
1957 ja sen jälkeen syntyneet	59 v 1 kk	61

RAKENNUSALAN AMMATTILAINEN

Täydennä osaamistasi kevään koulutuksissa

RAKENNUSTUOTANNON ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Työnjohtajakoulutus 13.2.2017 -31.4.2018 Seinäjoella. Kehitä esimiestaitoja, rakennusprojektien hallintaan liittyvää ammattitaitoa ja prosessien hallintaa. Haku aika päättyy 27.1.2017.

TALONRAKENNUSALAN AMMATTITUTKINTO

13.2.2017 - 30.11.2018 Seinäjoella. Tutkinnon suorittaminen on mahdollista joko valmistavan koulutuksen kautta tai suoraan työelämänyttöinä, mikäli hakijalla on riittävästi työkokemusta ja alan osaamista.

ASBESTIN PURKUTYÖ

6.3.-9.3. ja 16.5.-19.5 Seinäjoella. Hanki lainsäädännön mukainen lupa asbestin purkutöihin ja ilmoittaudu mukaan koulutuksiin.

ASBESTIKARTOITAJANKOULUTUS

10.3. ja 27.3. Seinäjoella sisältäen teoriaa ja käytännön harjoittelua ryhmätöinä sekä näyttökokeen. Koulutus on vaarallisten aineiden kartoittajaksi aikoville.

MÄRKÄTILA-ASENTAJA HENKILÖSERTIFIKAATTI

10.2.2017 Seinäjoella märkätilojen vesieristystä tekeville. Omaehtoista henkilösertifiointijärjestelmän edellyttämää koulutusta.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen osoitteessa www.seduaiukuiskoulutus.fi.

sedu

www.seduaiukuiskoulutus.fi

Marko Metsäpelto kertoo, että mittausohjelmistojen käytön opettelu edellyttää hiukan omaakin harrastuneisuutta.

Modernin mittamiehen on puhuttava digiä

Mittamiehen työajasta voi mennä 30 prosenttia tietokoneen ääressä.

Johanna Hellsten

Istumme Turussa, Mälikkälän teollisuusalueella mMies-ohjelmistofirman tiloissa valkeakoskelaisen mittamiehen **Marko Metsäpellon** kanssa. Lujatalon Pirkanmaan luotamusmies on tullut Turkuun kertomaan, miten tärkeää tietotekniikka hänen työssään nykyään on. Seurassamme istuvat myös ohjelmiston kehittäjät **Kari Tukia** ja **Sami Tainio**.

– Istun tietokoneella nykyään noin 30 prosenttia työajastani, Metsäpelto kertoo.

Kauas on tullut parissa vuosikymmenessä mittalankojen ja paperilehtiöiden ajasta. Suomessa on tähän mennessä koulutettu satoja mittamiehiä tekemään hommat ohjelmistopohjaisesti. Mutta mistä kaikki alkoi?

VR edelläkävijänä

– Olin VR:llä töissä 1970-luvulla ja siellä alkoi tuolloin ratojen sähköistys. Siellä ajettiin ATK-listoja, joista katsottiin mittatietoja. VR:n

ja Teku:n jälkeen toimin Pirkanmaan ammattikoulussa työnopettajana opettaen nuorille muun muassa mittauksen perusteita ja vuodesta 1986 alkaen mittamiehiä Turun Aikuiskoulutuskeskuksessa, Kari Tukia sanoo.

Silloin PC:t alkoivat tulla yleisempään käyttöön ja markkinoille tuli elektronisia mittalaitteita.

– Kentällä oli kova tarve koulutukselle ja lähdin yrittäjäksi. Pikkuhiljaa alkoi itää ajatus, miksi talonrakennukseen liittyvää mittausta ei voisi tietokoneistaa kuten VR:llä, Tukia kertoo.

Tukia sai Hartelan ja Rakennus-Ruola Oy:n mukaan kauppa- ja teollisuusministeriön rahoittamaan projektiin, jonka seurauksena syntyi tietokoneavusteinen rakennusmittaus. mMies Oy:n hän perusti vuonna 1993.

– Aika harva kirvesmies osasi tuolloin käyttää tietokonetta, mutta mittalaitteita he oppivat käyttämään nopeasti. Kun pidin mittauskurssia

Ohjelman isä, Kari Tukia (vas.) ja kehitystyötä tekevä Sami Tainio ovat tehneet pitkään töitä yhdessä. Pian Tukialle ovat kuitenkin koittamassa ansaitut eläkepäivät.

Rakennusliiton Siikaranta-opistossa, opiston legendaarinen opettaja **Maarit Fred** sattui paikalle ja näki kehittämäni ohjelman. Hän ymmär-

si heti, että mittaus ja tietotekniikka kannattaa yhdistää, Tukia kertoo.

Vuonna 1995 järjestettiin ensimmäinen atk-avusteisen mittauk-

sen kurssi, jolle Tukian mukaan osallistui todella kovia ammattilaisia. Vuonna 2000 mittamiehet saivat oman erikoisammattitutkintonsa. Nyt tietokoneavusteista mittausa tekemiä mittamiehiä on koulutettu noin 300 ja he työskentelevät ympäri Suomea. Mittausohjelma myös keskustelee sujuvasti nykyisin käytössä olevien tietomallien kanssa.

Helppoa, kun sen osaa

Metsäpelto kuvaa mittausohjelmiston vaikeustasoa naureskellen.

– Ohjelmisto on suunniteltu matalaotsaisille ja pitkäkäteisille rakennusmiehille. Sen käyttö on helppoa, mutta toki, koska päivityksiä tulee ja ohjelmat muuttuvat, on pakko kouluttautua koko ajan. Ja jos vuoteen ei jostain syystä pääse ohjelmaa käyttämään, on kyllä jonkun aikaa aivan pihalla.

Metsäpelto kuitenkin myöntää, että vaikka ohjelmaa on helppo käyttää, tietynlainen harrastuneisuus aiheen opetteluun vaaditaan.

– Aika monta iltaa on kulunut ohjelmalla leikkiessä, Metsäpelto sanoo.

Seuraamme liittyy Lemminkäisellä Turussa työskentelevä mittamies **Petri Toikka**.

– Kävin atk-avusteisen mittauksen kurssin vuonna 2002 Siikarannassa ja tulin samana vuonna töihin Lemminkäiselle. Turku oli hyvä paikka aloittaa ohjelmiston käytön harjoittelu, koska Kari Tukia asuu täällä. Kävin usein kyselemässä apua ja neuvoja suoraan mmiiehen toimistolta, Toikka kertoo.

Toikka mieltii, miten paljon

Petri Toikka pitää mittauspuolen kehitystä viimeisen 10 aikana huimana.

maailma onkaan muuttunut vuodesta 2002.

– Silloin, kun kyselin sähköisiä piirustuksia, ei niitä saanut millään. Nykyään projektipankki on helpottanut työtä oleellisesti. Se on ollut Lemminkäisellä käytössä nyt kolme vuotta. Sieltä saa aina tuoret suunnitelmat sähköisesti nopeasti käyttöön, Toikka kertoo.

Mittaukseen tarvitaan aikaa

Molemmat mittamiehet kiroavat sitä, että mittauksella on aina kiire, eikä sille anneta riittävästi aikaa.

– Vastuu on kuitenkin aika kova. Jos mittaus pettää, on se koko projektin kannalta todella huono asia, Metsäpelto sanoo.

Kun mittamies on saanut mitaukset tehtyä työmaalla, hän siirtyy tietokoneen ääreen. Tarvittavat

mittatiedot siirtyvät ohjelmaan, jonka kautta mittamies käsittelee tiedon sellaiseksi, että sen saa lähetettyä oikeassa muodossa suunnittelijoiden käyttöön.

Monelle mittamiehelle kertyy ylitöitä, kun koko ajan on kiire. Illalla sitten istutaan tietokoneen ääressä, jotta mitat olisivat aamulla suunnittelijoiden tai työmaan käytössä.

– Aina siinä on tehtävä välityötä ja jumpattava koneella kuvia, vaikka mittalaitteet olisivat kuinka hyviä. Suunnitelmissa on aina virhe ja virhe on löydettävä, Toikka naureskelee.

Ja siinä onkin yksi mittamiehen tärkeimmistä tehtävistä; virheiden löytäminen piirustuksista. Siitä suunnittelijat eivät aina tykkää.

– Yksi kuvaavin tapaus oli sellainen, että piirustuksissa hissikuiluissa oli vakavaa heittoa kerrosten välillä. Huomasin sen ja pyysin mestaria lähettämään tiedon suunnittelijalle. Suunnittelija ilmoitti, että mittamies keskittyy mittaukseen eikä sotkeennu suunnitteluun. Lopulta hän kuitenkin joutui myöntämään, että virhe oli tapahtunut, Metsäpelto kertoo.

Metsäpellon työmaa on tällä hetkellä Tampereen vanhan trikootehtaan saneeraustyömaa. Siellä tehdaskiinteistö muutetaan asunnoiksi. Näin mittavassa muutostyössä tarkka mittatieto on elintärkeää suunnittelijoille.

Toikka taas ravaa Turun uuden teräsrakenteisen palloiluhallin työmaalla. Kohteen toteutuksessa käytetään apuna tietomallia ja mittaus suoritetaan DWG- kuvasta.

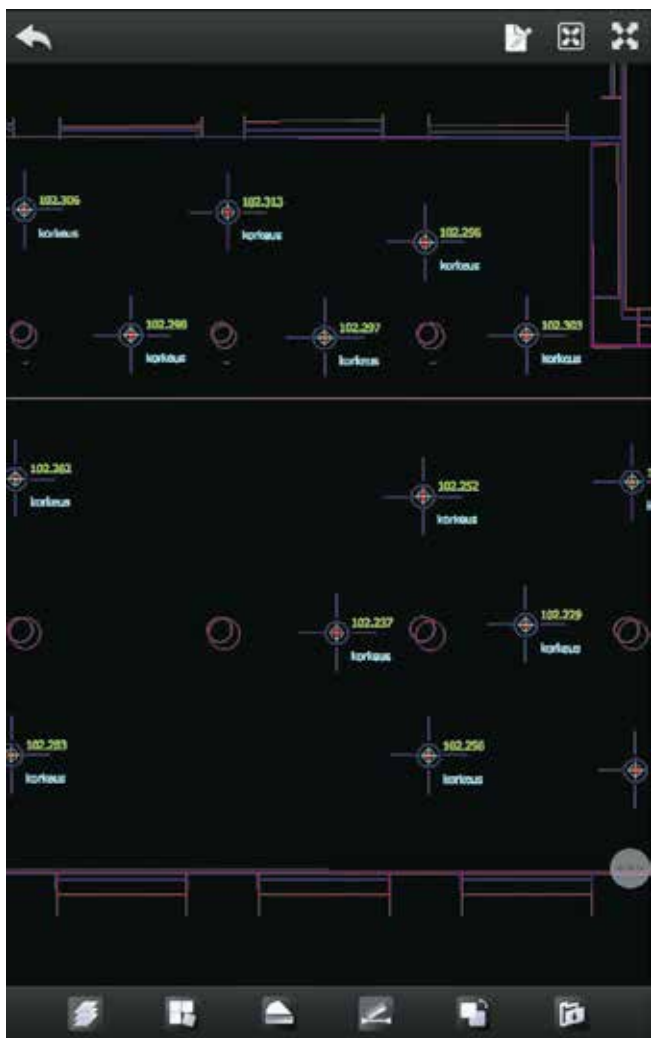
Tulevaisuudessa 3D-maailma ja fiksumpia laitteita

Nykyään mittamiehelle ei riitä enää kaksiulotteisten rakennuspiirustusten ymmärtäminen, vaan on pystyttävä hallitsemaan kolmiulotteisia tuotemallipohjaisia suunnitelmia.

– Lujalle tuli Tampereen yksiköön 3D-mallintaminen pari vuotta sitten. Gryndikohteissa käytetään nyt aina tietomallia, samoin isoissa urakkakohteissa. Pienemmissä urakoissa ei, Metsäpelto kertoo.

– Joudun pallottelemaan päivittäin tietomallia työmaalla. Se on kätevä ja sieltä on helppo tarkistaa ja katsoa asioita. On myös hienoa, että nuoret timpurit ovat kiinnostuneita. Pystyn muokkaamaan heille suunnitelmista heidän tarvitsemiaan kuvia ja he tsekkaavat niitä pdf-muodossa kännyköistään, Toikka kertoo.

Myös mittalaitteet kehittyvät koko ajan. Ne ovat nykyään täysisiä tietokoneita jo itsessään. Ne eivät kuitenkaan vielä ole niin hienoja robotteja, että pystyisivät korvaamaan mittamiehen, sillä ihmistä vaaditaan edelleen todellisen maailman ja 3d-maailman välissä. ■

Tällaisia kuvia mittamiehet nykyään jumppaavat tietokoneella.

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

Rakennusliitto palkkaus.fi

Ranta-Tampellan ensimmäisen talon perustuksiin tulee normaalia enemmän ja normaalia vahvempaa rautaa, paksuimmillaan 32-millistä.

Ranta-Tampella käynnistyi

Näsijärven rantaan valmistuu lähivuosina jopa kaksi tuhatta asuntoa.

Teksti ja kuvat: Esa Tuominen

Jäinen pohjoistuuli puhaltaa Näsijärveltä ja vaikka lämpömitarin mukaan pakkasta ei ole paljon, tunkeutuu kylmyys luihin ja ytimiin. Siis tunkeutuisi, ellei vaatetta olisi kunnolla päällä. Näsijärven rannalla anturamuotteja raudoittavat Tero Lind ja Turo Viitanen eivät kylmästä hytise:

– Kannattaa raudoittaa nyt kun vielä ei ole kylmä. Myöhemmin talvella tämä voisi olla vilpoista hommaa, Tero ja Turo naureskelevat.

Miehet korostavat, että työvauhti kannattaa pitää tasaisena, ettei tule sen paremmin vilu kuin hikikään. Jos hien puolelle menisi, niin sitten jäinen tuuli voisi tehdä tepposet.

Vieressä raudoitusyötä katseleva rakennusmies Kimmo Tefke nyökkyytelee:

– Kylmyys on lähinnä pukeutumiskysymys. Onneksi meillä on firman puolesta lämmitettäviä saappaita, kypärämyssyjä ja hanskoja niin paljon, että ei tiedä, mitkä valitsisi.

Ei Näsinneula vaan Näsinkeula

Näsijärven rantaan, Särkänniemen huvipuiston ja Naistenlahden voimalaitoksen väliin on alettu rakentaa Tampereen uusinta kaupunginosaa, jota kutsutaan Ranta-Tampellaksi lähistöllä sijaitsevan entisen Tampellan tehtaan mukaan. Lähempänä tehdasta sijaitseva alue on nimeltään Kanta-Tampella.

Uudelle alueelle on määrä nousta toistakymmentä kerrostaloa. Niihin arvellaan tulevan peräti pari tuhatta asuntoa ja reilut 3 000 asukasta. Nyt ovat ensimmäisen talon, Näsinkeulan, perustustyöt menossa. Rakentajien selän takana kohoaa Tampereen kuulu maamerkki, Näsinneula.

Näsinkeulan asunnot kiinnostivat kovasti, koska ne ennakkovarattiin kaikki parissa tunnissa ja moni halukas jäi vielä nuolemaan näppejään. Ostajat himoitsivat Näsijärven rantaan valmistuvia asuntoja huolimatta Tampereen oloissa hulppeasta 5 800–9 700:n euron neliöhinnasta.

Kimmo Tefke on Ranta-Tampellan ts-valtuutettu ja yhteysmies samassa persoonassa.

– Asunnot menivät kaupaksi paremmin kuin hyvin. Tämä valaa uskoa siihen, että koko alue tulee olemaan ostajien suosiossa, arvioi työpäällikkö Pasi Mäkinen YIT:ltä.

Rantaan tulee 8-kerroksisia ja alueen läpi kaivettavan kanavan varteen 14-kerroksisia taloja. YIT:n nyt käynnistyvien kohteiden järven puoleiset seinät ovat lasielementeistä ja parvekkeelle johtaa liukuovi. Näköalassa ei pitäisi olla valittamista.

Aluetta halkomaan kaivetaan kanava. Näsijärven rantaan tulee kevyen liikenteen promenadi. Yhtä ranta-kaistaletta on kaavailtu uimarannaksi. Ensimmäinen talo, Näsinkeula, valmistuu vuoden 2018 keväällä. Talonrakennustöiden arvioidaan olevan kuumimmillaan 3 vuoden kuluttua, jolloin työmaan henkilövahvuus laskettaneen sadoissa.

Nuori yhteysmies

Ranta-Tampellassa YIT:n yhteysmiehenä toimiva Kimmo Tefke on vasta 27-vuotias. Nuoresta iästään huolimatta hän on jo tätä ennen toiminut työmailla työsuojeluvalluutettuna ja se tehtävä hänellä on Ranta-Tampellassakin.

– Ajelen tänne joka aamu Vesilahdelta. Matkaan menee puolisen tuntia suuntaansa, mutta se on ihan oookoo. En ole kaupunki-ihmisiä, viihdyn mieluummin omakotitalossa kauempana.

Joulukuun alkupuolella YIT:llä oli alueella kymmenkunta omaa miestä töissä. Paalutustöissä on lisäksi ollut aliorakoitsijan väkeä.

– Kaikki yittiläiset ovat suomalaisia. Ja liiton jäseniä.

– Kun tammikuussa alkavat elementtiasennukset, tuplaantuu väkimäärä. Ja pian aletaan rakentaa toista taloa samaan aikaan.

Tefke arvelee, että hänen työpaikkansa on lähivuodet Ranta-Tampellassa. Rakentamisen on määrä kestää vuosikautia. Kaiken pitäisi olla valmista 12–15 vuoden kuluttua.

– Työnantajan kanssa kaikki on mennyt hyvin. Ei ole tullut vääntöä vaan asiat on pystytty ratkaisemaan sopuisasti.

Ranta-Tampellasta tulee Tefken mielestä hieno kokonaisuus.

– Tosin duunarin palkoilla ei täältä pysty asuntoa ostamaan.

Tero Lind ja Turo Viitanen raudoittavat anturamuotteja. He pyrkivät tekemään töitä niin, että kroppa pysyy lämpöisenä, mutta ei mene hien puolelle. Hiki ja Näsijärveltä puhaltava jäätävä tuuli olisivat ikävä yhdistelmä.

Paikalla muurausta

Näsijärven rantamaisemiin nousevat kerrostalot eivät ole aivan standarditaloja. Paitsi että järven puoleiset seinät ovat liukulaselementeistä, tullaan alueella näkemään myös paikalla muurausta, kun korkeimpien talojen ulkokuori rakennetaan paikan päällä tiilistä.

– Arkkitehdin näkemyksen mukaan rakennusten julkisivussa käytämme puhtaaksi muurattua, poltettua tiiltä. Karhea ja elävä muuraus liittyy kohteen osaksi Tammerkosken kansallismaisemaa, valistaa työpäällikkö Pasi Mäkinen.

Lähellä kulkevan junaradan viereen tuleviin taloihin asennetaan tärinävaumentimet, jotta lähellä kulkevan radan tärinä ei välittyisi rakenteisiin. Taloihin valetaan tupla-anturat ja niiden väliin sijoitetaan tärinää vaimentava erikoiskumi.

Joistakin asunnoista tehdään kaksikerroksisia. Näsinkeulaan tu-

lee viherkatto ja terassi talon asukkaiden käyttöön.

Kylmässä pohjoistuulessa anturamuotteja raudoittavat Turo Viitanen ja Tero Lind vääntävät paikoilleen huomattavasti tavanomaista järeämpää harjaterästä.

– Yleensä käytössä olevan 12-millisen sijaan tulee 16-, 25- ja jopa 32-millistä. Ja enemmän menee rautaa kuin normaalisti, he kertovat.

Poikkeuksellisen vankan paalutuksen ja raudoituksen synnä on se, että Näsinkeula rakennetaan täyttömaalle. Lähelle valmistuneesta Rantatien tunnelista ja alueelta louhituista avokallioista on Näsijärven

ajettu isoa louhetta aallokon eroosiosuojausta varten sekä painopenkamateriaaliksi Keulakortteliin.

Silloin tällöin rakentajien katseet tähyävät Näsijärvelle, jossa näkyy Siilinkarin pieni majakkasaari. Lähellä on myös paikka, jossa vuonna 1929 höyrylaiva Kuru upposi vieden mukanaan järven pohjaan lähes 140 ihmistä.

Ruokatunnilla tai töiden päätteeksi rakentajat voisivat periaatteessa kokeilla kalaonnea.

– Kyllä me kalastamme lähinnä tuolla Prisman kalatiskillä, Lind ja Viitanen kumoavat ajatuksen ruokatuntikalastuksesta. ■

Tampere rakentaa

Ranta-Tampella on vain yksi suurista rakennuskohteista, joita on jo menossa tai jotka aloitetaan Tampereella lähiaikoina. Kaupungissa on meneillään varsinainen rakennusbuumi, joka synnyttää vahvasti töitä rakentajille.

Äskettäin valmistui Rantatien tunneli, joka on 2,3 kilometrin pituudeltaan Suomen suurin maantietunneli. Kansi ja arena -hankkeen odotetaan lähtevän liikkeelle ensi vuoden aikana. Siihen kuuluu radan ylittävälle kannelle nouseva monitoimiareena sekä joukko korkeita asuin- ja liikerakennuksia. Lielahteen tulee uusi Hiedanrannan asuinalue, jonka kerrotaan kokoluokaltaan vastavan jopa Hervannan kaupunginosaa. Kaupunki haluaisi rakentaa asuinalueen myös Pyhäjärven rantaan Eteläpuistoon. Hervannasta keskustaan ja myöhemmin Lielahteen kulkeva ratikka tuo niin ikään työtä lähivuosina.

– Ranta-Tampella rakentuu kauniille paikalle ja siitä tulee varmasti vetovoimainen alue, uskoo hankejohtaja Tero Tenhunen Tampereen kaupungilta.

– Alueelle tavoitellaan tietenkin monipuolista asukasrakennetta, joskin on myönnettävä, että neliöhinnat tulevat olemaan melko korkeita.

Tenhusen mukaan kaupungin tavoitteena on saada Ranta-Tampellan alueella omalle vastuulle kuuluvat yleiset alueet, kuten kanava ja rantabulevardi, valmiiksi vuoteen 2020 mennessä.

Kimmo Tefken kypärän alla on vahvasti vaatetta.

Lue tästä jutusta, miksi kahvitauko on elintärkeää ja missä kohtaa prosessimieheltä putoavat housut nilkkoihin.

Teksti ja kuvat: Eeva Vänskä

Loukolammin lopputuote on jauhetta tai mursketta.

Kalkista ja miehistä on moneksi

SMA Mineralin Loukolammin tehdas Montolassa tuottaa dolomiittia ja jalostaa kalsiittia. Kalkki on rakentamisessa perusrakenteiden luja aines, joka muodostaa tiiviin ja kestävännen rakenteen. Loukolammin kalkkitehtaalla syntyy asfalttifierin lisäksi muun muassa maanparannusainetta, joka on tehtaan suurin yksittäinen tuote.

Loukolammilta kuljetetaan kumipyörillä luonnontuotetta, johon ei ole lisätty kemikaaleja eikä poistettu mitään. Tiivistettynä tehtaan tuotantoprosessi on seuraava: raaka-aine kulkee myllyn ja seulan kautta tuotesiloihin ja siitä lastauksen kautta kuljetukseen.

Jauhantalaitokselle on jutuntekopäivänä menossa 0–16 millimetrin mursketta, josta tehdään maanparannuskalkkia. Murskainlaitosta rassataan parhaillaan auki, jotta kuljetin pääsee taas sujuvasti siirtämään raaka-ainetta silon kautta prosessiin.

Työntekijöitä on viisi, joiden lisäksi tehtaalla huhkii tehdaspääl-

likkö ja myyntipäällikkö. Pääluottamusmies **Jukka Pulkkinen** on päässyt piipahtamaan paikalle kesken sairasloman.

Sen lisäksi että hänellä itsellään on takana 27 vuotta tehtaalla, myös hänen isänsä työskenteli samassa paikassa 40 vuotta.

– Työt vaihtelevat ja tämä on monipuolista. Kun ennen oli töissä miehiä, jotka eivät esimerkiksi koskaan ajaneet kauhakuormaajaa, nyt me kaikki osaamme kaikkea.

Jukka Pulkkisen isän aikaan remmissä oli siis erikoistuneet konemiehet, trukkikuskit ja myllärit. Kalkkikiven jalostaminen on vähän niin kuin myllyssä työskentelisi, tuloksena valkoista jauhoa.

Kun siirrymme konttorista tehtaan puolelle, lattialla on toden totta ohut jauhokerros. Kaukaa katsoen se voisi olla jauhoa tai vaikka lunta.

Valahtanut vaate?

Hannu Liukkosella on lasissa kymmenen vuotta Loukolammilla. Hän on ehtinyt vuosien varrella mo-

Luottamusmies Jukka Pulkkinen viihtyy monipuolistuneessa työssään. Hän on nähnyt kalkkitehtaan muutoksen liki 30 vuoden ajalta hierarkkisuuudesta tiiviiksi ja tasa-arvoiseksi työyhteisöksi.

Hannu Liukkonen esittelee Loukolammin vanhan kalkkitehtaan rakennuksia. Tulipalo tuhosi tuotantolaitoksen 2005, minkä jälkeen rakennettiin uusi ja ehompi laitos.

neen, rekkakuskista tehdasasentajaksi ja suntuiksi asti.

– Olin vapaalla ja tehdaspäällikkö **Marko Mara** sai houkutelua kiirehmiin. Tähän sitten jäin ja toivottavasti saan olla vastaisuudessaakin.

Liukkonen näyttää, millaista valvomossa työskentely on. Käytännössä pöydällä kajaavat kaksi suurta tietokonenäyttöä. Vasemmanpuoleisessa on viivoja, symboleita ja tekstiä, joka aukenee ammattimiehelle, muttei ulkopuolisille.

Oikeanpuoleisessa näytössä virtaa lämmittämiä, eivätkä ne kerro harjaantumattomalle yhtään enempää kuin se toinenkaan monitori. Eriväriset sydänviivan näköiset käppyrät sen sijaan paljastavat valvojalalle, meneekö prosessi hyvin ja oikein.

– Silloin on housut kintuisissa, kun pölyryhmä tiputtelee vettä. Kalsiitti voi olla hankala materiaali, jos kosteutta ei saada pois. Siinä on hyvät mahdollisuudet ajaa prosessi tukkoon, jos ei ole tarkkana.

Mahdollinen kosteus saadaan pois lämmittämällä. Tavoitteena on, että valmiilla tuotteella lämpötila on neljäkymmenen asteen paremmalla puolella. Prosessissa polttimia on

mahdollista kuumentaa 675 asteesseen asti. Melko kuumaksi.

Tuloksena pitää olla kuivaa jauhoa, ei kalkkitaikinaa. Eihän sitä vehnäkkään märkänä jauheta. Talvella joutuu tekemään enemmän töitä sen eteen, että saa tuotteen valmiiksi asti. Toisaalta kesän asvaltfillerin teko menee omalla painolla, kun vesi painuu kivikasan läpi jo ennen seula.

Jos prosessi menisi tukkoon, ylös nostaminen kestäisi pari tuntia. Kaikki työntekijät tuntevat olevan yhtä mieltä siitä, että ihan hetkessä näitä hommia ei opi. Paras opettaja on oma kantapää työkaverin lisäksi.

Käynnistä, pysäytä

Hannu Liukkonen tiivistää, että kun työvuoro menee hyvin, niin periaatteessa ei tarvitse tehdä muuta kuin painaa aluksi käynnistysnappia ja pysäytysnappia lopuksi. Ja aika usein on niitä päiviä, että kaikki vain sujuu hienosti.

Liukkonen arvostaa sitä, että työntekijät saavat hoitaa koko tehdasprosessin alusta loppuun asti.

– Vaihdamme työpistettä kahden tunnin välein valvomosta pihatoihin ja sitten takaisin. Jos istuisi koko päivän valvomossa, se alkaisi puuduttaa.

Nykyään ulkopuoliset urakoitsijat hoitavat louhoksen työt: poraukset, räjäytykset, lastauksen ja kuljetuksen. Loukolampilaiset hoitavat itse louhokselta vesipumput, ympäristönhoidon ja aidat.

Päätyötä on kiven siirtäminen koneella murskaimeen ja jauhaus. Lisäksi lastausta ja kuormakirjojen hoitoa konttorilla. Niin, ja iki-ihana lumityö sekä hiekoitus talvella.

– Tässä työssä pitää olla omaaloitteisuutta. Eikä monipuolisesta työkokemuksesta muilla aloilla ole haittaa, Liukkonen määrittelee.

Jukka Pulkkinen taas sanoo, että yhteistyöhaluinen pärjää kalkkitehtaalla.

– Ja huolellinen pitää olla. Mitä huolellisempi on, sitä vähemmällä pääsee. Jos ei tiedä, niin kysymällä onnistuu.

Jani Pulkkinen, ei sukua Jukalle, teki kymmenisen vuotta metallialan töitä, kunnes pääsi kalkkitehtaalalle. Helmikuussa 2017 tulee täyteen vuosi. Jani Pulkkinen kulkee töissä 25 kilometrin päästä Naarjärveltä.

– Työpisteen vaihto on mielestäni hyvä ja toimiva systeemi. Tykkään myös, kun täällä on niin hyvä ilmapiiri. Pienellä porukalla hommat sujuvat.

Tehdaspäällikkö Marko Mara ei hankään ole eilinen teeri, vaan on katsellut 21 vuotta Loukolammin tehtaan kehittymistä. Mara tietää kahvitauon merkityksen:

– Meillä on hienoa se, että kun on pieni ja tiivis porukka, voimme vaihtaa oleelliset päivän kuulumiset ja tiedot kun näemme. Periaatteessa aina kun työpistettä vaihdetaan. Vuoro vaihtuu kello kaksi, siinä kun yhdessä kahvitellaan, niin ei ole tiedonkulkuongelmaa.

Mikä on SMA Mineral?

- Kaivosyriety, joka tuottaa kalkkikivituotteita.
- Lähes 100 prosenttia raaka-aineesta pystytään hyödyntämään.
- Ruotsalainen omistaja vuodesta 2000 lähtien, pääkonttori Ruotsissa.
- Suomessa tehtaot Torniossa, Ruottalassa sekä Montolan Loukolammella.
- Loukolammin kalkkitehdas paloi vuonna 2005, uuden laitoksen rakentaminen kesti vuoden.
- Loukolammin tehtaan muodostavat murske- ja jauhaltalaitosyksiköt. Vuosittainen tuotanto on 50 000–65 000 tonnia kalkkituotteita.

Jani Pulkkisella on noin vuosi takana Loukolammilla.

Mara kehuu porukan asennetta ja sanoo, että hommat hoidetaan ja tarvittaessa joustetaan niin että saadaan tuotetta tarpeeksi ulos. Kun on hiljaisempaa, yleensä vapun tienoolta alkaen, voi vähän hengähtää. Kaikki ovat sitä mieltä, että toimiva systeemi.

Tähän loppuun vielä myyntipäällikkö **Pasi Naukkarisen** kehu.

– Olemme tehneet pitkäjänteisesti työtä. Tämä porukka tukee toisiaan ja on lisäksi tehnyt kaikkensa hypätäksään nykyaikaan. Tehtaalla on valoa tunnelin päässä.

Hän luonnehtii rakentamisen merkitystä tehtaalle näin:

– Me elämme rakentamisen suhdanteissa mukana. Plusmiinus viidestä kymmeneen prosenttia tuotannosta menee helposti suhdanteen mukana.

Vaikka kalkkituote on rakennusteollisuudessa pitkälti apuaineen asemassa, on kalkilla toisissa paikoissa suurikin merkitys. Olisiko infraa ilman kalkkikiveä? ■

Nina Koivumäki ja Jussi Nieminen ovat Sihti Rakennuksen ensimmäiset luottamushenkilöt.

Sihdin vuokratyöntekijöille luottamushenkilöt

Tampereella toimiva Sihti Rakentaminen sai vuodenvaihteessa 2 tuoretta luottamushenkilöä.

Jukka Nissinen

Sihti Rakentamisen Tampereen yksikkö teki vuonna 2017 historiaa, sillä yrityksessä on nyt ensimmäistä kertaa rakennusalan luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu.

– Sihti on perustettu vuoden 2009 alussa. Minun ensimmäinen pestini Sihdissä oli toukokuussa vuonna 2009, työsuojeluvaltuutettu **Nina Koivumäki** kertoo.

Luottamusmies **Jussi Nieminen** on ehtinyt tehdä hommia Sihdissä

jo 6 vuotta, joten molemmat tuntevat palkanmaksajansa toimintatavat hyvin. Sihdissä rakennusalan työkaivereita Koivumäellä ja Niemisellä on Tampereen ja Hämeenlinnan alueella 250–300. Sihdillä rakennustöitä tehdään rakennusalan tessien mukaisesti.

Luottamusmiesten ensimmäinen työ on kartoittaa missä kaikkialla Sihdillä on rakennusalan tessillä työskenteleviä työntekijöitä. Ilman luottamusmiesasemaa sellainen tieto ei irtoa yrityksen tietokannoista.

– Meidän rakennusalan työntekijämme ovat ympäri Suomea ja Pirkanmaata, joten me emme näe toisiamme kovinkaan usein, Koivumäki huomauttaa.

Rakennusliiton Tampereen toimiston ja Sihdin konttorin avustuksella saatiin vedettyä ensimmäiset

luottamusmiesvaalit. Vaalit menivät sopuisasti, ehdokkaita oli tasan tarvittava määrä.

– Ensi kerralla on varmasti enemmän ehdokkaita, jos pystymme luomaan yhteisöllisyyttä, Nieminen uskoo.

Luottamusmiehen toimenkuvan kuuluu tessin tulkinnan lisäksi välimiehen työt niin palkanmaksajan kuin työntekijöidenkin suuntaan. Työnantajan työtaakka voi myös keventyä, kun uudet luottamushenkilöt vastaavat osaan työntekijöitä askarruttaviin kysymyksiin.

– Rakennusalan vuokratyöntekijät ovat jo työn luonteen takia yksin asioidensa kanssa, Nieminen muistuttaa.

Yhteistyöverkkoja pitää luoda myös vuokratyövoimaa käyttävien rakennusyritysten luottamiesten kanssa. Sitä kautta vuokratyönteki-

jöiden on helpompi solahtaa yrityksen omaan työporukkaan mukaan.

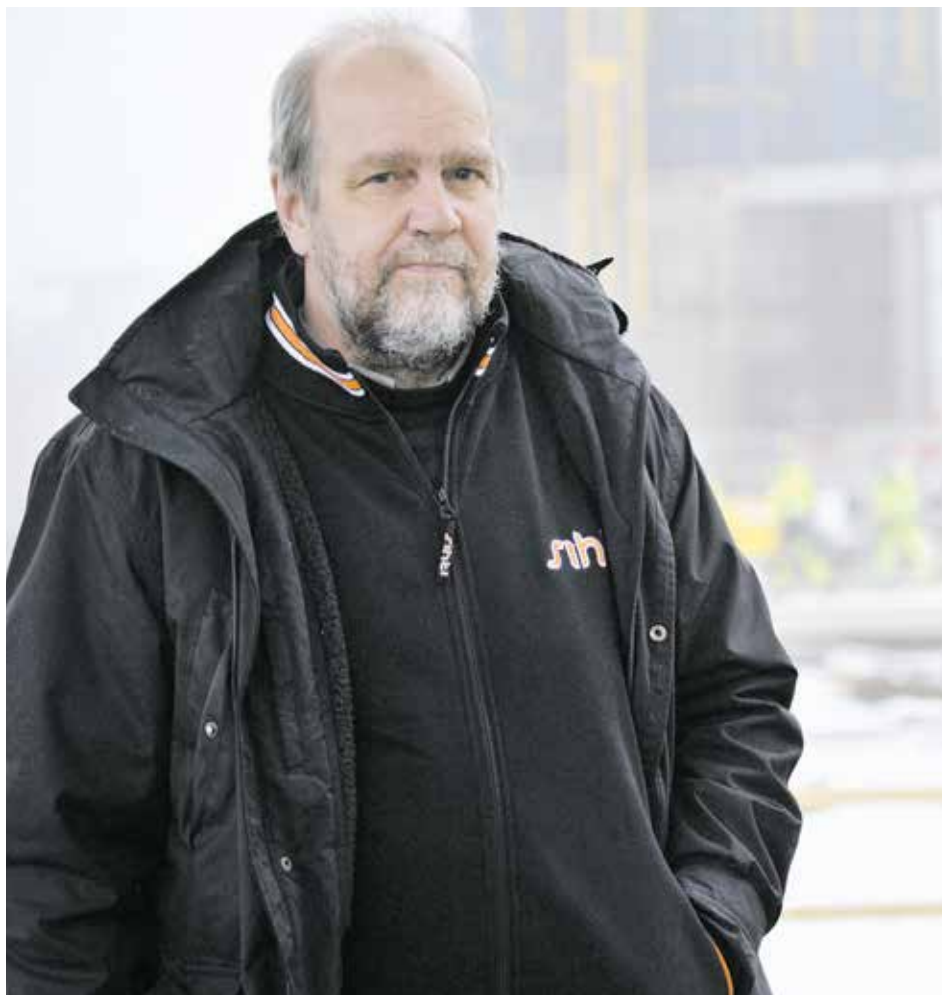
Yhteydenottoja kaivataan

Luottamusmiesorganisaation pystyttäminen on myös ennaltaehkäisevää työtä, joka kannattaa tehdä hyvän sään aikana. Huonolla kelillä rakennuksen pystyttäminen on tunnetusti veemäisempää hommaa.

– Kun nyt olemme täällä Pirkanmaalla järjestäytyneet, olisi hyvä, että muuallakin tehtäisiin samoin. Rohkeasti vaan yhteydenottoja tänepäin, Koivumäki kannustaa sihtiläisiä.

Tuoreiden luottamusmiesten kannalta luottamushenkilöiden peruskurssit järjestetään Tampereella sopivaan saumaan heti helmikuussa.

– Tarvitsemme sparrausta ihan käytännön tehtävien hoitamisessa,

Jussi Nieminen lähtee mielellään luottamusmiesten peruskurssille hakemaan tietoa uutta pestiä varten.

– Sihtiläiset voivat nyppästä rohkeasti meitä hihasta työmaalla tai kysyä yhteystietomme toimistolta, Nina Koivumäki muistuttaa.

Sihti Rakentaminen

- Sihti Oy:n on rakennus- ja maarakennusalan rekrytointia ja henkilöstövuokrausta hoitava yksikkö.
- Työllistää lähes 500 rakentajaa.
- Toimii etupäässä Tampereen talousalueella. Toimipisteet pääkaupunkiseudulla, Oulussa, Hämeenlinnassa, Lahdessa sekä Kajaanissa.
- Sihti Oy on osa kansainvälistä Adecco-konsernia.

kun emme ole olleet aikaisemmin tällaisissa tehtävissä, Nieminen toteaa.

Tuoreet luottamushenkilöt ovat olleet tyytyväisiä työnantajaansa.

– Vaikka Tampereella rakennetaankin paljon, rakennusfirmojen toiminta on hyvin lyhytjänteistä. Silloin ei voi oikein tietää kuka on töissä puolen vuoden päästä, Nieminen toteaa.

– Minuakin on koskeltu monen firman. Puolen vuoden pestin

takia en vaihda firmaa. Sitä paitsi jokainen työmaa Tampereella voi olla meidän työmaamme. SRV:n tornihotellin työmaa oli hyvä esimerkki. SRV:llä oli 2 omaa työntekijää, Koivumäki muistuttaa.

Molemmat luottamushenkilöt pitävät Sihdin toimintaa asiallisena ja keskustelevana. Epäselyyksistä ja ongelmakohtista on pystytty keskustelemaan rakentavasti.

Vuokrafirman kirjoilla ei tietenkään välty lomautuksilta. Rakennustyömaat hiljenevät välillä lähes kokonaan Pirkanmaallakin.

– Elämän suunnittelu on vaikeaa, kun et voi tietää yhtään etukäteen milloin näitä katkoksia tulee. Jos vuokratyöfirmat haluavat tulevaisuudessa enemmän myös osavaa ammattityövoimaa riveihinsä, pitäisi tämä tilanne jotenkin ratkaista, Nieminen miettii.

Vuokrafirmassa on luontaista vaihtuvuutta, osa porukasta käy tekemässä lyhyttä keikkaa, mutta vakinaisille voi löytyä jopa puolentoista vuoden mittaisia komennuksia samalle työmaalle.

– Olen kuullut, että jotkut ovat olleet useammankin vuoden saman työnantajan työmailla. He ovat ikään kuin firman omia työntekijöitä, vaikka tulevatkin Sihdin kautta, Nieminen sanoo. ■

Ykköstapahtuma rakennusalan ammattilaisille Pirkanmaalla

Tervetuloa
Ammattilaispäivään
pe 3.2.2017 klo 10-17

ASTA RAKENTAJA
RAKENTAMISEN JA ASUMISEN MESSUT

Tule messuille päivittämään TYÖKALUPAKKISI

Asta Rakentaja -messuilla näet yhdessä päivässä alan trendit ja uudet ratkaisut, uutuustuotteet ja -palvelut.

Samalla kartoitat myös yhteistyökumppaniverkostoasi jälleenmyyjien, tavarantoimittajien ja alihankkijoiden osalta.

Seminaareissa, tietoisuuksissa ja työnäytöksissä kuulet alan asiantuntijoilta tuoreita näkemyksiä sekä vinkkejä ja tietoa alan uusimmista standardeista.

LIPUT
12 €

VINKKI: Hyödynnä messupäivä verotuksessa koulutuksena: www.asta.fi/koulutusvahennys

PE 3.2.2017

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus
www.asta.fi #AstaRakentaja

YHTEISTYÖSSÄ

Tampereen Messut
Tampere Trade Fairs

TAMUK
PUNETARBI

Totte Salmi opiskeli pintakäsittelijäksi Lappiassa Kemissä. – Olin alalla töissä jo aiemmin pääkaupunkiseudulla ennen koulutusta.

Voimanoston menestysresepti: **Korkeat tavoitteet ja salaiset kalsarit**

Voimanostajaa motivoi tavoitteiden saavuttaminen ja uusien tavoitteiden keksiminen.

Teksti ja kuvat: Eeva Vänskä

Kemin Ristikankaalla, rauhallisella asuinalueella, on kätkössä harmaa omakotitalo. Iso tontti aukeaa rakennuksen taakse, ja sieltä paljastuu julmettu koira-aitaus.

Kuistilla kättelen talon emäntää, **Mia Blomsteria**, ja saan vastaan saksanpaimenkoira Ooken, joka tuo näytille punaisen pallon. Ooke on juuri sen ikäinen, mitä talon isäntä **Totte Salmi**, on asunut Kemissä. Maalari-laatoittaja on paitsi rakentamisen ammattimies, myös menestynyt voimanostaja.

Miten siinä niin pääsi käymään?

– Kävin jo ennen Kemiin muuttamista kuntosalilla, mutta harjoittelu oli silloin enemmän bodypainotteista. Hain enemmän lihasmassaa, eikä voimalla ollut niin merkitystä.

– 3 vuotta sitten luulin, että se 200 kiloa pitää nousta, että pärjää näinkin pieni mies. Mutta tähän pai-

noluokkaan näköjään riitti pienempi määrä, olin silloin vain 5 kilon päässä Suomen ennätyksistä.

Heti kisoihin

Totte Salmi huomasi, että tähän sujuu. Hän perusti Lapland Powerlifting Team -seuran vuonna 2014 ja alkoi kilpailla.

Salmi kisaa Finland Powerlifting Organizationin kilpailulisenssillä. Sen lisäksi joka kisasta pulitetaan pienehkö summa kilpailun järjestäjälle.

Suomessa on 3 erillistä voimanostoliittoa. Totte Salmi miettii, että eikö olisi järkevää yhdistää voimavaroja, kun kerran samasta lajista on kysymys.

– Itse päädyin FPO:hon, koska siinä kilpailusysteemi oli kaikista yksinkertaisin.

Salmi oli ensin 60-kiloisissa,

mutta toukokuun ruokamyrkytyksen jälkeen hän kisaa 56-kiloisissa. Myrkytyksiä on tietysti syytä välttää, mutta kun puhutaan yleisesti ruokavaliosta, kuinka tärkeä se on lajissanne?

– On tosi tärkeää syödä oikein ja säännöllisesti, niin että koko ajan on polttoainetta kehossa. Itse en kyllä ihan tähän pääse.

Myös laadulla on merkitystä. Einekset eivät ole parasta plaatua, vaan itse tehty terveellinen kotiruoka on parasta.

Totte Salmen vahvuudet voimanostossa ovat hänen mukaansa periksiantamattomuus ja kunnianhimo. Kun tarpeeksi jotain haluaa, niin se on mahdollista saavuttaa. Entä heikkoudet?

– Tekniikat. Voisin saada kymmenestä kahteenkymmeneen kiloon lisää tulosta per laji sillä, että petraisin tekniikat täysin kuntoon.

Eli kehittymisen mahdollisuuksia vielä on ja lupausta yhä paranevista tuloksista.

– Myös aerobista harjoittelua pi-

Ja eikun nostamaan!

täisi lisätä mukaan, ja venytellä enemmän. Pelkkä hierojalla käyminen ei riitä.

Katse eteen

Mikä on tavoitteesi voimanostossa?

– Kyllä se on MM-kisat. Yritän päästä mukaan tänä vuonna.

Kun kisataan ulkomailla, kuviossa on paljon matkakuluja, eikä Salmella vielä ole sponsoria. Hyvä valmentaja sen sijaan löytyi Tampereelta, nimittäin **Antti Kurtti**. Harjoituspaikka on KemiGym, jossa **Totte Salmi** saa pitää myös joitakin omia laitteita.

Mies määrittelee, että voimanosto on omien rajojen rikkomista.

– Koko ajan haetaan isompaa tulosta. Haasteena ovat nivelet, ne

ovat kovilla. Kun kyykyssäkin nostaa melkein kolme kertaa omaan painoon nähden kiloja, paino tuntuu niskassa.

Mikä on oma ennätöksesi?

– 432,5 kiloa. Se on Suomen ennätys ja GPC-liiton master-luokan ME-tulos. Kyykystä 147,50, penkistä 100 ja maastavedosta 185 kiloa. Painoin ennätysentekohetkellä 55,6 kiloa.

Välineet ja ohjelma

Salmen mukaan voimanosto ei ole välineurheilua, periaatteessa pelkällä tangolla ja painoilla pärjää.

– Mutta kun on monipuolisesti välineitä, saa heikkouksia vahvistettua ja pystyy kohdentamaan harjoittelua paremmin.

Pienissä painoluokissa on vähemmän kisaajia kuin suuremmissa. Eniten kilpailijoita on 90–110-kiloissa.

– Treenaan yleensä neljä kertaa viikossa. Tällä hetkellä noudatan Wendler 531 -ohjelmaa muokattuna. Ohjelmaa tulisi vaihdella säännöllisesti.

Voitko paljastaa, mikä on menestyksesi salaisuus?

Salmi purskahtaa nauruun, katsoo sitten vinosti ja sanoo:

– Onnen kalsarit. Niissä lukee ”Iskä on paras”. Onnenkalsareita pi-

detään vain kisoissa, mutta kyllä ne vähän ovat jo ehtineet rispaantua.

Totte Salmen mielestä voimanostossa parasta on parantaa omia tuloksia, ja parasta elämässä on oma perhe.

Nousu viipyilee

Totte Salmi kertoo, että rakentamisen noususuhdanne ei vielä näy Kemissä.

– Tällä hetkellä työtilanne on heikko, itselläni ei juuri nyt ole hommia. Pikkufirmoja on mennyt alueelta paljon nurin. Työskentelin YIT:llä 2010–2013, sen jälkeen parissa pienemmässä yrityksessä.

Miksi ryhdyit alun perin rakentajaksi?

Salmi miettii tovin. Hänellä on perusrauhallinen olemus ja tapa puhua.

– Ehkä se oli helppo tapa mennä töihin. Alalla saa tehdä töitä käsillään, ja työt ovat mielenkiintoisia.

Muistatko mikä oli ensimmäinen työmaasi?

– Se taisi olla parkkihalli Pihlajamäessä Helsingissä.

Onko mielestäsi voimanostosta hyötyä työsi kannalta?

– Kyllä, ehdottomasti. Työasennot ovat joskus hankalia. Tai pitää nousta portaita painavien säkkien kanssa, siinä auttaa voima ja liikkuvuus. ■

Periksiantamattomuus on yksi voimanostajaa auttava tekijä. Totte Salmi ja päättäväinen ilme demotilanteessa.

NJ Rebar on yksi Suomen johtavista rauditusalan yrityksistä. Toimimme asiakaslähtöisesti ja joustavasti, toimialaa jatkuvasti kehittäen.

Työnjohtajana vastaat rauditustöiden projektijohdosta huolehtien aikataulusta yhdessä tilaajan, suunnittelijoiden ja muiden urakoitsijoiden kanssa. Lisäksi työkuvaasi kuuluu työmaan kannattavuuden ja budjetin seuranta yhdessä johdon kanssa. Nokkamiehenä työtehtäviisi kuuluu ensisijaisesti rauditustöiden johtaminen työmaalla.

Koulutamme sinut esimiestyöskentelyyn ja projektijohtamiseen. Kilpailukykyisen palkan ja tulokseen sidotun bonusjärjestelmän lisäksi tarjoamme monipuoliset mahdollisuudet oman osaamisen kehittämiseen.

Lue koko työpaikkailmoitus hakuohjeineen osoitteessa njrebar.com/ajankohtaista

The hearts of steel

NJ Rebar (Nousujohte Rauditus Oy) on erikoistunut vaativiin rauditustöihin asuinrakennuksissa, kauppakeskuksissa, logistiikkatiloissa sekä muissa infrastruktuurikohteissa. Asiakastyytyväisyys, henkilöstön kokonaisvaltainen hyvinvointi sekä avoimuus ohjaavat kaikkea toimintaamme.

VUOKRATYÖTÄ REHELLISELLÄ OTTEELLA.

MAINETTAAN PAREMPAA VUOKRATYÖTÄ.

Tiedämme, että vuokratyöllä on heikko maine, mutta tämä vain kannustaa meitä tekemään oman työmme paremmin. Vuokratyö voi olla työntekijälle tuottoisa, turvallinen ja järkevä uravalinta, työnantajana hoidamme hommamme hyvin ja tarjoamme oikealle tekijälle oikeanlaisia töitä. Ja laadukkaat puitteet niiden tekemiseen.

SELEKTA ARVOSTAA AMMATTILIITTOJA.

Selekta on järjestäytynyt työnantaja. Olemme Rakennusteollisuuden ja Henkilöstöpalveluyritysten liiton jäsen ja noudatamme kaikissa työsuhteissa rakennusalan työehtosopimuksia. Me pidämme työntekijöistämme huolta: työntekijöidemme tukena on kokopäivätoiminen päälähtötoimintamies, työntekijämme ovat vakuutettuja, tarjoamme heille laadukkaat työkalut ja -vaatteet sekä päivitämme tekijöidemme ammattitaitoa säännöllisillä koulutuksilla. Ohjaamme myös aktiivisesti työntekijöitämme liittymään ammattiliittoon.

Oletko sinä jo jäsen?

Työntekijöidemme kertomaa:

"Aloitin rakennusapumiehenä Seлектalla 2015 kesällä. Olen tradenomiopiskelija enkä löytänyt oman alan töitä. Suoritin työturvallisuuskortin työllistykseni paremmin. Sainkin töitä kolme tuntia työhaastattelun jälkeen, ja töitä on riittänyt niin paljon kun jaksan tehdä!"

Markus Hiltunen

"Päädyin Seлектalle 2011 – se on henkilöstövuokrauksen ykkönen! Minulla oli valinnanvaraa mutta valitsin tämän helmen. Selektaisuus merkitsee minulle sitoutuneisuutta, asiakaslähtöisyyttä ja henkilökohtaista palvelua rakennusalalla."

Tomi Tuomisalo

"Aloitin Seлектalla 2015. Olen ollut tyytyväinen Seлектaan. Työkseni olen tehnyt rakennuspurkua, rakennussiivousta ja asbestipurkua. Seлектalla on mukavaa porukkaa."

Ader Benno

Miten töihin Seлектalle?

Ota yhteyttä puhelimitse tai täytä hakemus nettisivuillamme ja sovitaan sinulle haastattelu.

Kun tunnetme osaamisesi ja taustasi paremmin, osaamme etsiä juuri sinulle sopivia töitä. Työt voit aina hyväksyä tai hylätä.

Me Seлектalla maksamme palkkaa 2 viikon välein ja palkkaennakkoa saa tarvittaessa väliviikoin.

selekta.fi
Puh: 020 33 4000

Henkilöstöpalveluyritysten
Liiton jäsenyritys

Rakennusteollisuus RT:n
jäsenyritys

Selekta on rakennusalan johtava työmaaresursoija. Olemme toimineet rakentamisen ja talotekniikan työn ja työvoiman parissa Suomessa jo vuodesta 1999. Toimitamme asiakkaidemme tarpeisiin työntekijöitä apumiehistä pitkän linjan huippuammattilaisiin, kaikkiin työmaan tehtäviin.

PITKIÄ TYÖURIA JA HAASTAVIA TEHTÄVIÄ.

Vuokratyösuhde mielletään usein virheellisesti epämääräisten pätkien tekemiseksi. Työsuhde Selektalla voi olla jotain ihan muuta. Työntekijä voi rakentaa koko työuransa helposti meidän kauttamme ja saada ammatillisesti haastavampia tehtäviä kehityksensä mukaan.

TAI JOUSTOA AIKATAULUJESI MUKAAN.

Toiset taas haluavat työskennellä pätkissä, ja työsuhde kanssamme sopiikin loistavasti myös joustavampia järjestelyitä kaipaavalle. Meidän kauttamme on halutessaan helppo muuttaa töiden perässä, sillä me etsimme tekijöillemme työn ja tarjoamme asunnon kotipaikan ulkopuolella.

Huom! Selekta tarjoaa vieraalla paikkakunnalla työskenteleville henkilöille asunnon.

Nyt etsimme palvelukseemme:

PÄÄKAUPUNKISEUTU:

*Raudoittajia
Kiviesmiehiä saneeraus- ja uudiskohteisiin
Rakennusmiehiä
Rakennusapumiehiä
Torninosturinkuljettajia*

Samuli: 040 838 8655

KESKI-SUOMI:

*Kiviesmiehiä saneerauskohteisiin
Rakennusmiehiä
Raudoittajia*

Emma: 040 621 6886

MUU SUOMI:

*avoimena jatkuvasti lukuisia
paikkoja ammattilaisille joten
ota yhteyttä niin kerromme lisää!*

Sami: 040 643 3861

Hae meille töihin jo tänään!

SELEKTA RAKENNUS OY
Esterinportti 2 B (2.krs)
00240 HELSINKI

SELEKTA
TYÖTÄ JA TYÖVOIMAA.

AJONEUVOMME EI ONNEKSI OLE SUSI!

FARROW STRÖMMER	SALO-KOSKI	HIUKSET KUIN KÖYSI-AINES	LAN-NOITE	KIRJA-PAI-NOSSA	EVA LAPI-OLENEN LENTÄÄ!	VAI-KEA	-paikka	PARAI-SILLA	VIIME KUUSSA EDUL-LISIA	löyly
MIE-LISTE-LEVÄÄ			HENKI			PYSY-MIES TAI YH-DISTE		TULPPA		
SAT-TUA										
LIEDON NAA-PURI		EIVÄT NÄE	HUO-NOJA ILMOJA	VIR-RELE					COCK-TAIL-MIES	HISSI-ALAL-LA
						JOHTI NOKIAR				
-UP			SARIOLA SAARIO HAAR-NISKA							
EI PAL-JASTA KAIK-KEA	KOKO-AVA-SAA-NILA						ERKKO		EX-F1-TALLI	HAUTTI KIDUT-TAES-SAAN
		CAL-VINO	SAARI	RINGO				MAI-NIO		
TÄNNE!	TUO-MAS	POL-YET-TU	YOKON-OMAI-SIA	HIL-JAA						
PALIN-DROMI-POIKA				MOU-TUMAT-TOMA-NA					RAAVI-TUTTAA	
NY-BERG			RAIS-KÄHTÄÄ-TAI-VAALLA		PÄÄL-TÄ					
OOH!										

www.sanaris.fi / loadirita Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

		2		6		
		4		9		
9	5		3	7		
2	7		9	5	1	
		3			2	
		8	2	1		5 7
			6	2		9 4
			8		6	
		4		7		

	2	9	3				
				4	6	5	
3						7	
6			7				
2			1				4
			4				7
	8						6
	6	2	4				
				8	2	3	

	1			7			
2					6		
		4				8	
		4	8				5
		5	2				
3			6	7			
	7			3			
	1						8
		2				6	

www.sanaris.fi Erkki Vuokila

Peilipallo, kasvihuoneita ja virtuaalilasit

Ranskalaiselta Ourcq-joelta alkaa 97-kilometrinen kanava, joka johtaa puistoon Pariisissa. Puistossa sijaitsee Euroopan suurin tiedekeskus, sukellusvene ja kahdentoista asuinkerroksen korkuinen peilipallo.

Kävelin kuulaana talviaamuna perheeni kanssa Pariisissa aurinkoisesta Ourcq-kanavan rantaan, kohti Euroopan suurinta tiedekeskusta, joka on La Cité des sciences et de l'industrie. Se sijaitsee Itä-Pariisissa Parc de la Villetten 55-hehtaarisella puistoalueella.

La Villettessä on myös muun muassa konserttitalo ja konservatorio, mutta aiemmin siellä kuuluivat toisenlaiset äänet, sillä siellä sijaitsi laaja maatalouseläinten myyntialue. Tiedekeskus on rakennettu paikalle, jolla uuden eläinhallin rakennustyöt keskeytettiin 1970-luvulla ja osa tiedekeskuksen rakenteista on peruja noilta ajoilta.

Tiedekeskusta rakennettiin vuosina 1981–1986. Arkkitehti oli **Adrien Fainsilber** ja rakennusinsinööri oli **Peter Rice**. Avajaisseremonia johti presidentti **François Mitterrand**, 13.3.1986, päivänä, jolloin avaruusalus Giotton kohtasi Halley'n komeetan ja teki tieteellisiä komeetatutkimuksia.

17-metrisiä kupoleita

Päärakennus ja sen viereinen, aurin-gossa välkkyvä teräspallo erottuvat horisontista jo kauas kanavarantaan. La Cité des sciences et de l'industrie on 150 000-neliöinen, viisikerroksinen kompleksi, jossa on paljon avointa kerrostilaa ja valolähteitä. Koko eteläseinä on oikeastaan yhtä ikkunaa ja siinä sijaitsee myös kolme 32 metriä leveää ja korkeaa kasvihuonetta. Katossa on lisäksi kaksi halkaisijaltaan 17-metristä pyöröikkunaa, jotka tuovat tilaan yhä lisää luonnonvaloa.

Arkkitehti Fainsilber halusi sisällyttää tiedekeskukseen 3 elämälle olennaisia elementtiä: valon, veden ja kasvillisuuden. Ne ovatkin läsnä niin rakennuksen sisä- kuin ulkopuolella aina Ourcq'n kanaalista ja lukuisista suihkulähteistä kasviseinään.

Arkkitehtuurissa ja sisustusratkaisuissa on lukuisia mielenkiintoisia yksityiskohtia. Jättimäiset betonipilarit on päällystetty graniitilla ja niiden lomassa risteilee sinisiä me-

tallipalkkeja. Kattokupoli-ikkunoiden alla on intresantin näköiset tukiviritelmät, hämähäkiksi nimetyt. Tieteen ja teollisuuden museoon sopii myös se, että kerrosten väliset rullaportaat on päällystetty siviilitaan lasilla, joten portaiden mekaniikki näkyy ulospäin.

6 433 teräskolmiota

Päärakennuksen vieressä on hauskan surrealistinen näky, massiivinen teräspallo, La Géode. Halkaisijaltaan 36-metrinen pallo kätkee sisäänsä 3D-IMAX-elokuvateatterin. La Géodessa pääsee testaamaan myös virtuaalilasien maailmaa.

La Géode on yhdenlainen arkkitehtuurin ja rakennustekniikan taidonnäyte. Sen ulkopinnan muodostavat 6 433 ruostumattomasta teräksestä valmistettua kolmiota. Jokainen kolmio on kiillotettu huolella ja eri suuntiin, jotta heijastusefekti on mahdollisimman voimakas. Kun astuu sisälle palloon, kiiltävä teräspinta vaihtuu matakasi betoniksi. La

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Tammikuun hyttävä visa

Tammikuussa Ranskankin televisiossa uutisoitiin Lapin pakkasista, kun Muoniossa mitattiin Suomen tämän talven pakkasennätys, -40,1 astetta. Se nyt ei ole vielä mitään, jos verrataan kaikkien aikojen ennätyksiin.

1) Mikä on Suomen pakkasennätys?

-51,5 astetta. Se mitattiin 28.1.1999 Kittilässä.

2) Mikä on maapallon pakkasennätys?

-93,2 astetta. Se mitattiin elokuussa 2010 Etelämantereella.

3) Mikä on Suomen lumiennätys?

Lumensyvyyden ennätys on 190 cm. Se mitattiin Kilpisjärvellä 19.4.1997.

4) Mikä on maailman painavin jäärae?

Painavin rae punnittiin Gopalganjissa Bangladeshissa 14.4.1986. Se painoi kilon verran.

Géoden betonirakenteet painavat kaikkiaan 6 000 tonnia.

Poistuimme tiedekeskuksesta vasta illan tullen, kun vartijat ilmoittivat sen menevän kiinni. Emme ehtineet sukellusveneeseen ja virtuaalilasishow jäi kokematta. Kävimme läpi kaikki perus- ja vaihtuvat näyttelyt, katsoimme planetaariossa maailmankaikeus-filmin ja La Géodessa hirmumyrskyelokuvan. Pariisin talvi-illassa auringonsäteet kimpoilivat yhä teräspallon kyljistä. ■

Mielenkiintoista alkanutta vuotta 2017 toivottaen,
Irma

Työstä kunnon palkka ja tuottavuus kasvuun?

Takaraivossa kiristelee vieläkin maan hallituksen pakkolakihanke. Hanke, jonka tavoitteena oli saada työtätekevät kyykkyyntyöehtoja romuttavalla lainsäädäntöuhkauksella. Eikä päänkivistys siitä helpottanut, kun ammatilliset keskusjärjestöt ja useimmat ammattiliitot katsoivat viisaammaksi uhkauksen alla sopia kilpailukyky sopimuksen eli kikyn. Sopimuksen, jolla pidennetään työaikaa, ollaan korottamatta palkkoja, alennetaan työnantajien ja korotetaan työntekijöiden eläkemaksua ja työtömyysvakuutusmaksua. Pisteinä iin päälle annetaan vielä mahdollisuus paikallisesti sovittavalla kriisilausekkeella heikentää työehtoja yrityksen taloustilanteen niin vaatiessa. Rakennusosalalla ei sopimukseen lähdetty mukaan, mutta sen vaikutuksilta ei kokonaan välttytty, ainakaan tes-palkankorotuksien jäädytyksen osalta.

Ei tunnu kaukaa haetulta se, että ylätasen työväenliikkeen, niin poliittisen kuin ammatillisen, edunvalvontaote olisi herpaantunut. Vai oliko kyseessä vaikeaan ”taistelutilanteeseen” sopiva taktinen perääntymisanööveri? Pahaa pelkään, että työntekijäkeskusjärjestöt antoivat ratkaisulla pikkusormen, joka ei alkuunkaan riitä oikeiston ja työnantajapuolen haukoille.

Suuri kysymys on, löytyykö meistä vastavoimaa jatkossa pakkolakien ja miinusmerkkisten työehtosopimusratkaisujen torjumiseen. Se kuuluu ay-liikkeen ja työväenpuolueiksi itseään määrittelevien yhteisiin perustehtäviin, kuten myös kamppailu työehtojen parantamiseksi.

Työn tuottavuuden heikosta kehityksestä kuulee valitettavan usein. Lääkkeeksi ongelmaan tarjotaan työehtojen paikallisen sopimisen oikeutta mieluiten tessin vähimmäis-

ehdot alittamalla. Rakennustyömailla tästä on jo monen vuoden käytännön kokemus. Ulkomaisen työvoiman laittomalla alipalkkatyöllä on kääritty vuosien varrella miljoonavoittoja hämäräfirmoille. Työn tuottavuuden kehitykseen sillä ei ole ollut muuta kuin vääristävä vaikutus. Kyseinen toiminta on ollut sitä, mitä jotkut paikalliselta sopimiselta tosiasiasa tavoittelevat eli työnantajan määräämisoikeutta työehtosopimuksista välittämättä. Hienommin sanottuna kaiken kattavaa direktio-oikeutta.

Talonrakennusalan palkkatilastoinnin mukaan työntekijöiden ansiokehitys on pysähtynyt vuoden 2015 aikana. Työn tuottavuutta parantavan urakkatyön määrä ei ole kasvanut vaan on vuosikausiksi jämähtäneellä 20 prosentin tasolla. Aikana, jolloin työehtosopimuskorotukset ovat nolla tai sen tuntumassa, on erityinen tarve todelliselle työmaiden paikalliselle sopimiselle. Sopimiselle, jolla vuosikymmenien ajan esimerkiksi urakkatyökunnat ovat sopineet kunnollisista ammattilaisten urakka- ja aikapalkoista.

Urakkapalkkausta, tuotantopalkkiota tai työkohtaista lisää maksamalla kulloiseenkin työkohteeseen ja työvaiheeseen sopivasti saadaan työn tuottavuuteen kannustavaa vaikutusta päinvastoin kuin vähimmäisturvan alittamiseen tähtäävällä paikallisella työehtosanelulla. Ammattitaidostaan ylpeän rakentajan on tärkeää hinnoitella työvoimansa oikein, on sitten kyseessä aikapalkkaus tai suorituspalkkaus. Hinnoittelun avuksi liitosta löytyy ajan tasalla olevaa ohjeistusta, laskuria ja ohjehinnoittelua. Kehitetään yhdessä rakennusalan palkkausta ja työn tuottavuutta paremmaksi 100 vuotta täyttävän itsenäisen Suomen ja edeltävien rakentajasukupolvien kunniaksi. ■

Kari Lamberg
työehtotoimitsija

Virtuaali-grynderit

Pelinrakentamisessa suomalaiset ovat kansainvälistä kärkeä. Entä virtuaalikaupunkien rakentamisessa?

Jukka Nissinen

Jouluna olisi aikaa tehdä jotain vähän isompaakin, vaikka miljoonakaupunki. Suomalaiset pelintekijät ovat pärjänneet viime vuosina hyvin kaupunkisimulaattoreiden rakentamisessa. Tamperealainen Colossal Order julkaisi viime vuonna yhteistyössä ruotsalaisen Paradox Interactiven kanssa *Cities: Skylines* -pelin, jota on myyty yli 2 miljoonaa kopiota. Electronic Artsin Suomen sivukonttori, EA tracttwenty -studio, julkaisi vuonna 2014 *SimCity BuildIt* -pelin, joka on tuottanut myös mukavasti tulosta pelitalolle. Kolmen ensimmäisen viikon aikana ilmaista peliä ladatasti 15,5 miljoonaa kertaa.

Joukkoliikennettä polkupyörillä

*Cities Skylines*in yksi pelillinen esi-isä on *Simcity*-kaupunkisimulaattorisarja. Electronic Arts yritti tehdä uuden *Simcity*-version joitakin vuosia sitten, mutta se ei menestynyt pelimarkkinoilla.

Toinen tärkeä lähtökohta *Cities Skylines*ille on Colossal Orderin *Cities In Motion* -pelisarja, jossa mallinnetaan kaupunkien joukkoliikennettä. *Cities Skylines*issa mennään vielä astetta pidemmälle liikenteen säätämässä, sillä lisäosajulkaisujen jälkeen taksit, raitiotiet ja polkupyörät ovat mukana järjestelmässä. Lisähaasteita saa lumisaateen ja lumiaurojen avulla.

Vaikka mobiilipelit ovat nykyisin enemmän otsikoissa, Colossal Orderissa halutaan tehdä pelejä pöytäkoneille ja pelaamiseen vakavasti suhtautuville harrastajille. *Cities Skylines*ia voi pelata Linux, OS X ja Windows-käyttöjärjestelmien päällä. Peli ei pyöri aivan keveimmillä koneilla, sujuva pelaaminen vaatii työmuistia 6 gigatavua ja 2 gigatavun näytönohjaimen.

Cities Skylines lähtee liikkeelle tyhjältä, 4 neliökilometrin tontista ja moottoriteliittymästä. Tontille rakennetaan asuntoja, liikehuoneistoja ja tehtaita. Alkuun tarvitaan myös sähköverkkoa, jä-

tehuoltoa ja vedenottoa.

Pelin edetessä ja väkiluvun kasvaessa tarvitaan lisää erilaisia palveluita: terveydenhuoltoa, koulutusta, poliisilaitosta ja niin edelleen. Kun asukkaat ovat tyytyväisiä, he maksavat mielellään veroja, jotka voi sijoittaa investointeihin. Huonot palvelut saavat porukan siirtymään joukolla naapurikaupunkeihin.

Colossal Order on pienekö pelitalo, jolloin on parempi luottaa pelifanien sisällöntuotantoon. Pelin editoreilla voi rakentaa vaikka Kemi-Tornion kaupungin, jonka voi sitten kasvattaa merenrantaa pitkin Ouluun asti. Toisten pelaajien tekemiä modeja on tarjolla paljon, joten räppäkäpäläisemmätkin pääsevät hallinnoimaan oikeita kaupunkeja.

Cities Skylines on erittäin koukuttava peli. Pelin nopeutta on helppo säätää, joten alkutaipaleen hidas rakennusvaihe menee nopeasti ohi. Isommissa kaupungeissa onkin sitten sen verran puuhastelua, että todellista ajan kulumista ei tahdo huomata. Välillä kaupunkia on purettava, jotta sen asemakaava toimisi parhaiten. Ihan pikku vinkkinä: älä sijoita jäteviemäriin päätä ylävirtaan ja vedenottoa alavirtaan.

Varastot täynnä lenkkitosuja

Mobiilialustoille julkaistu *SimCity BuildIt* -peli on lähtötilanteessa hyvin samanlainen kuin *Cities Skylines*kin: tyhjä tontti ja moottoriteliittymä. Kerrostaloja, tehtaita ja infrastruktuuria tarvitaan ensimmäiseksi. Kaupungin tuotteita rahtaamalla

saa erikoisavaimia ja -esineitä, joilla voi hankkia parempia asuntoja ja erikoisempia rakennuksia, jotka puolestaan houkuttelevat lisää asukkaita kaupunkiin.

Nopean alun jälkeen peli muuttuu junnaavaksi. Tavaroiden tuottaminen on hidasta, tuotantolaitokset tarvitsevat välituotteita toisista tehtaista. Tuotannon optimointiin tarvitsee vähintään viritetyn excel-kaavion. Aikarajat vaatisivat myös heräilemistä kesken yönien, jotta tuotanto ei hyytyisi toimitusten pullonkauloihin ja varastotilan puutteisiin.

*SimCity BuildIt*in ansaintalogiikka perustuu pelin ärsyttäviin piirteisiin. Tuotteet saa valmiiksi heti, jos on valmis maksamaan leikkitaaloja, joita voi ostaa oikeilla euroilla. Kymppillä ei saa kummoista virtuaalitorppaa, joten peliä ei voi suositella nopeasta pelityylistä tykkääville.

Kaikesta huolimatta *SimCity BuildIt* on ihan mukava lyhyiden taukojen ajanvietepeli. Parin tunnin välein vedetty muutaman minuutin pelisessio pitää kaupungin rutiinit käynnissä ja kaupunki kasvaa hitaasti. Pelissä on sopivasti infran säätämistä ja kaupunkitilan optimoimista ilmaiseksikin. ■

KIITÄMME:

Cities Skylines: Loputonta maailmaa.

SimCity BuildIt: Ilmaista peruspeliä.

MOITIMME:

Cities Skylines: Loputonta maailmaa.

SimCity BuildIt: Rahastuksen intoa.

Takkatuli ja jääkaappi. Tarvitaanko äijälomaan saunan lisäksi jotain muuta?

Ölinää Elänteen rannoilla

Jukka Nissinen

Elänteenjärven jäät öylähtelivät komeasti joulun aatonaattona, kun latvapurot toivat lisää vettä miehen kantavan jään alle. Talviset vesisateet eivät enää mahtuneet vanhaan muottiin ja seuraavana aamuna potkukelkkakin olisi lähtenyt vesiliirtoon järven selällä.

Keli ei ollut jouluinen, mutta omaa rauhaa haluavalle Tampereen osasto Kymppin Vilppulan mökki oli täydellinen. Ruokomoisientien varrella on lähituntumassa naapurimökki, mutta jäljistä päätellen siellä ei oltu käyty viime kesänäkään kovin tajaan. Joulunalusajasta puhumattakaan.

Kymppin mökillä oli vastassa siistit sisätilat ja mukava peruslämpö. Takan piipussa on savuimuri, mutta se ei pidä kovinkaan kummoista ääntä. Takkatulen ääressä olikin mukava loikoilla sohvalla.

Vuokramökkien keittiövarustus on usein sieltä täältä haalittua. Tällä mökillä tuliterä kattilapatteristo oli sitä tasoa, että majalla olisi kokannut helposti työlämmätin sortimentit.

Keittiönurkkauksesta löytyvät kaikki tarpeelliset kyökkivarusteet, myös mikro, kahvinkeitin ja leivänpaahdin.

Saunaan on äskettäin vaihdettu uusi kiuas, joka muuten lämpiää äkkiä. Tempaisin ensimmäisellä kerralla puolitoista pe-

sällistä puita ja mittari paukkui reiluun saatan asteeseen. Kiukaan sytyttäminen muistuttaa savusukellusta, vaikuttaakohan takan imuri jotenkin vetoon? Pienistä vastoinkäymisistä huolimatta Kymppin majalla on oikein hyvälyölyinen sauna. Tuuheatukkaisimmille kylpöijöille on varattu hius-tenkuivaaja tukanpesun jälkeistä operaatiota varten.

Vilppulan mökillä on kolme makuuhuonetta, joissa on repimättä petipaikat 10 hengelle. Täkit ja tyynyt löytyvät paikan päältä. Petivaatteet on tuotava mukanaan.

Mitä Vilppulassa tekisi?

Joulurauhan keskellä on vaikea uskoa, että vuoden 1918 alussa sisällissodan ensimmäinen varsinainen rintamalinja kulki Ruoveden ja Vilppulan kautta Länkipohjaan. Historiaa ja kulttuuria on lyhyen automatkan päässä omiksi tarpeiksi asti. Mäntässä on esimerkiksi Serlachius-museot Gösta ja Gustaf. Haapaniemellä voi ihaila höyryvetureita ja Ähtärin eläinpuistoon on lupailtu kiinalaisia pandoja.

Mökkipäiväkirjan mukaan Elänteestä nousee muikkua ihan syötäväksi asti. Mökki tarjoaa verkot, soutuveneen ja kalastusosuuskunnan pyydysmerkit, mikä tietenkin vie kokonaan salakalastuksen tuoman jännityksen.

Sienestäjät ja marjastajat keuhivat päi-

Elänteelle voi lähteä muikkuverkoille myös kesäkelillä, vene löytyy rannasta.

Ulkoa päin Vilppulan mökkiä ei ole krumeluureilla pilattu.

väkirjamerkinnoissa kilvan lähimetsien satoisuutta. Mökin ympäristössä kasvaa monen ikäistä metsää, jopa vanhoja pellonpohjia sienestysmaiksi. Lyhyen kävelymatkan päässä on Natura-suojeltua metsää.

Autoileva luontoretkeilijä piipahtaa äkkiä

Salussärkällä ja Rantalansärkällä, eikä Helvetinjärven kansallispuistoonkaan ole pitkä matka. ■

Rakentaja-lehti julkaisee alkuvuodesta koosteen kaikista Rakennusliiton osastojen ulkopuolisille vuokrattavista mökkipaikoista.

Vilppulan mökin vuokrahinnat

Kesä-, heinä- ja elokuu (28.5–27.8.2017), viikkovuokra

Sunnuntaista kello 14:sta sunnuntaihin klo 14:än. Käytössä ainoastaan viikon vuokrausjaksot. Hinta 300 €.

Talviviikko (27.8.2016–28.5.2017)

Sunnuntaista kello 14:sta sunnuntaihin klo 14:än. Hinta 250 €. Syyskuun alusta toukokuun loppuun (27.8.2016–28.5.2017), vuorokausihinta 45€.

Vilppulan mökkiä vuokrataan myös muille Rakennusliiton jäsenille kuin kymppiläisille. Kympin omilla jäsenillä on etuoikeus kesäkauden varauksiin 30. huhtikuuta asti, jonka jälkeen muidenkin osastojen jäsenet voivat varata mökkiä vapaasti. Muille kuin Rakennusliiton ammattiosastojen jäsenille vuokrauksesta päättää mökkitoimikunta tapauskohtaisesti erikseen.

Varaukset ovat sitovia. Mikäli peruutus tapahtuu ilman pätevää syytä, peruutusmaksu on vuokrausmaksun suuruinen.

Riettaat jutut nostivat taistelutahtoa

Sari Näre: **Sota ja seksi**. Tammi.

Jyri Vasamaa

OLEN jokseenkin varma, että tämä kirja ärsyttää taatusti muutamia ihmisiä. Sota ja seksi nimittäin on melko rohkea avaus inhimilliseen kokemukseen keskittyvässä uudenlaisessa sotahistorian tutkimuksessa.

Idea kirjaan syntyi suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston korsuperinneaineiston lomassa, kun **Sari Näre** tutki aikaisempia sota-aikaan liittyviä teemoja. Aineistoa kerätessä hänen silmiinsä osui niin paljon seksuaalisävytteistä kerrontaa, että se inspiroi keskittymään aiheen tarkempaan tutkimiseen.

Toisessa maailmansodassa kuoleman läheisyys höllensi suomalaisten seksuaalisuuden kontrollia. Myös ihmisten liikkuminen mahdollisti heittäytymisen viettien saanelempiin kohtaamisiin sekä seksuaalisiin kokeiluihin.

Kirja avaa näkymän korsuyhteisön arkeen, jossa miehet paikkaavat naisen puutetta rivoilla seksijutuilla. Seksijutuissa sotamies oli tietysti upseereita viriilimpi ja upseeri kärsi seksuaalisen häviön rivisotilaille. Armeijahierarkia asettuu kyseenalaiseksi varsinkin seksin saralla, jolla miehen tärkeimmät kyvyt mitataan. Sotahän on elämän palveluksessa, sota taas on kuoleman palveluksessa.

Miehet katsoivatkin rajattoman viinan ja naisten saannin olevan elämän korkein hyvä. Päätellen siitä, miten usein keskusteltiin viinasta ja naisista, täytyy todeta, että suuri osa heidän päiväunistaan on täytynyt pyöriä pullon ja pillun ympärillä, kirjoittaa Näre. Riettaiden juttujen katsotaankin olleen tärkeimpiä taistelutahtoa kohottaneita tekijöitä, sillä ne loivat yhteenkuuluvuutta miesten välillä.

Voidaan myös päätellä, että korusuissa kylvettiin aikamme seksua-

lisen sallivuuden siemen. Korsuyhteisössä kun jaettiin porukalla kokemuksia ja neuvoja, sekä haaveiltiin tulevaisuudessa tapahtuvasta seksuaalisesta kanssakäymistä naisten kanssa. Tarvittiin vain paremmat ehkäisyvälineet, mitä tuolloin oli tarjolla.

Kirja tuo myös esiin kaksinaismoralismin ja epäsuhtauksisuuden naisten ja miesten seurusteluun vieraan maan seksikumppaneiden kanssa. Naisen puutteessa olevat miehet saivat sulan hattuunsa kehuskellessaan idänvalloitusillaan, kun taas miehen puutteessa olevien naisten seurustelua sotavankien kanssa halveksuttiin. Sitä paheksuttiin lehdissä, ja naapurustossa leimaautuminen ”ryssän huoraksi” aiheutti sosiaalista vieroksuntaa. Naisesta saattoi tulla loppuelämäkseen toisen luokan kansalainen, jota ei tervehditty.

Kirjan parasta antia ovat veteraa-

nien tarinat, joita on todella paljon. Niitä löytyy ihan laidasta laitaan, ne ovat rohkeita ja kieleltään värikkäitä, ja niistä saa hyvin kuvan siitä, että eihän ihminen ollut yhtään siveellisempi 1940-luvulla. Kirjan kuvitus on myös kiitoksen ansaitsevaa, sillä se on toteutettu aivan 1940-luvun tyyliin. ■

KIITÄMME: Seksistä kertovia sotaveteraaneja.

MOITIMME: Joku hapannaama paheksuu tätäkin.

Jytämeininkiä trio-pohjalta ja vähän duollakin

Mara Balls: I. Maran lafka.

Jyri Vasamaa

MARIA MATTILAN vuokraama Keltainen talo Tampereella osoitti, että vielä nykyäänkin ihmiset pystyvät luomaan omia yhteisöjä, joissa on vanhaa työväentalohenkeä. Keltaisessa talossa syntyi uutta kulttuuria ja ennen kaikkea hyvää musiikkia. Yksi niistä on Maria Mattilan **Mara Balls**, joka tunnetaan ennen kaikkea hyvistä keikoistaan. Keikat ovatkin nykyään ainoa tapa tutustua uusiin mielenkiintoisiin bändeihin. Vaikka radioasemia on nykyään vaikka kuinka paljon, on niiden tarjonta hyvin konservatiivista ja ylhäältä päin johdettua.

Levyn avauksena kuultava *Mitä sä odotat?* on mainio rytistys, jossa Mattilan laulu vaihtelee juuri ja juuri erottuvasta kuiskauksesta kovaan huutoon. Trion (**Aapo Palonen** basso, **Antti Palmu** rummut, Maria Mattila kitara ja laulu) soitannassa on harvinaisen vapautunut tunnelma, joka vaihtelee vaanivista suvantokohdista hyvin päällekkäviin ja suorastaan hyökkääviin irrotteluosuuksiin.

Äänityksessä on hyvin tavoitettu tunnelma, joka on tuttu yhtyeen keikoilta. On hienoa, että tässä ei ole menty mukaan nykyajan genreajatteluun, jossa kaikki on ennalta määrätty, miten levy pitää tuottaa ja äänittää. Äänitykset on tehty kappaleiden ehdoilla.

Levyn iskevimmät jytäbiisit ovat ehdottomasti *Vivika* sekä *Älä muuta mitään*. Nämä jäävät soimaan päähän heti ensimmäisellä kuuntelukerralla. Teksteistä jää mieleen erityisesti *Oo mun oma*, jossa nainen kertojana toivoo kumppaninsa pistämään välillä koneen kiinni ja tulemaan viereen. Tekstistä herää vääjäämättä kysymys, että ovatko tietokonepelit vallanneet miesten mielissä sen aseman, joka ennen vanhaan oli sillä halkopinon väliin kätkeytällä viinapullolla liiterissä?

Täysin erilaista tunnelmaa muihin piiseihin verrattuna edustavat levyn kaksi päätöskappaletta *Elämän jälkeen* sekä *Vuorten taa*. Molemmissa kappaleissa rumpuja soittaa **Lassi Valtonen** ja Maria Mattila soittaa bassot, kitarat sekä laulaa. Lassi ja Maria luovat yhdessä näissä kappaleissa nautinnollisen usvaista tunnelmaa. Erityiskiitoksen ansaitsee Lassi. Hän osaa heittäytyä rumpuineen täysillä mukaan Marian kappaleisiin. Näiden päätöskappaleiden pariin tekee mieli palata aina vaan uudestaan. Ne suorastaan koukuttavat. ■

KIITÄMME: Soittamisen riemua.

MOITIMME: Keltaisen talon purkamista.

RAKENNUSLIITTO LÄNSI-SUOMI JÄSENHANKINTAKILPAILU

Ole sankari ja hoida kaverisi
Rakennusliiton jäseneksi, niin olet
mukana kilpailussa!

PÄÄPALKINTO AURINKOLOMA KAHDELLE

+ joka kuukausi jaossa Holiday Club viikonloppumajoitus.

Tarkat ohjeet kilpailuun: www.jasenhankintakilpailu.rakennusliitto.net

Kilpailuun voi osallistua kaikki Rakennusliiton jäsenet (Länsi-Suomi).

Kilpailuaika 19.12.2016-31.5.2017

Kulttuuripalsta kaipaa täytettä!

Rakentaja-lehti hakee kaikenlaisista taiteista ja tieteistä innostuneita rakennusliittolaisia avustamaan kulttuuripalstaamme.

Nakkaa sähköpostiini muutama aikaisemmin kirjoittamasi teksti ja kerro mistä haluaisit jatkossa kirjoittaa.

Jos taiteen ja tieteen kriitikkejäsi ei ole julkaistu aikaisemmin, kerro miten paljon olet valmis tekemään töitä tekstisi eteen.

Maksamme julkaistuista teksteistä palkkion.

**HYVINVOINTILOMAT RY:N
ELÄKELÄISTEN LOMAT 2017**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi, niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseen. Lomakohte lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lautsian lomakeskus
Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoiteloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Lomaviikko aikuisille/eläkeläisille 2.–7.10.2017 Hakuaika 4.5.–4.7.2017 sähköinen haku osoitteessa:
https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/22143

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

RATKAISUT

7	8	2	5	4	6	9	1	3	5	2	9	3	6	7	1	4	8	5	1	6	8	9	7	4	2	3
3	6	4	2	1	9	8	7	5	7	1	8	9	2	4	6	5	3	2	4	8	3	5	1	6	7	9
9	5	1	3	7	8	4	2	6	3	4	6	1	8	5	9	7	2	7	3	9	4	2	6	5	8	1
2	7	6	9	5	3	1	4	8	6	5	4	2	7	3	8	1	9	6	2	4	7	8	9	3	1	5
5	1	3	7	8	4	2	6	9	2	3	7	8	1	9	5	6	4	1	9	7	5	3	2	8	4	6
4	9	8	6	2	1	3	5	7	8	9	1	5	4	6	3	2	7	3	8	5	1	6	4	7	9	2
8	3	7	1	6	2	5	9	4	1	8	3	7	5	2	4	9	6	8	7	2	6	1	3	9	5	4
1	4	5	8	9	7	6	3	2	9	6	2	4	3	1	7	8	5	4	6	1	9	7	5	2	3	8
6	2	9	4	3	5	7	8	1	4	7	5	6	9	8	2	3	1	9	5	3	2	4	8	1	6	7

				M	E	H	U		L	A	T	O	M	O		A	J	O	T		
				I	M	A	R	T	E	L	U		A	S	E	T	O	N	I		
				A	M	M	E		I	K	K	U	N	A		T	U	K	E		
				T	A	P	A	H	T	U	A		S	A	T	U	L	A	T		
						P	A		L	A	I	V	A		U						
				P	U	S	A	U	V	A		K	A	I	R	A	M	O			
				A	U	T	O	M	M	E		K		T	A	L	O	T			
				I	M	U	K	U	P	I	T		A	J	O	P	E	L	I		
				M	A	K	E		E	S	A	T				A	A	T	O	S	
				I	K	A	S	A	A	V	A			J			T				
				O	S	A	T	O	T	U	U	S		K	O	S	M	O	S		
				T				T		S	T	A	R	R		O	I	V	A		
				V	A	I	T					V	A	A	R	I	N	D			
O	K	K	O		E	N	T	I	S	E	L	L	A	Ä	N		K	A	P	I	
P	Y	N	T	I		A	M	O	R		Y	L	T	Ä		E	R	Ä	S		
A	R	T	O		V	A	L	O	P	O	M	M	I		T	A	U	D	I	T	
S	O	O	T	T		O	R	A	T		I	T	Ä	Ä		S	I	N	I		

				C	O	I	K	E	A		G	F	O	R	M	A	N	H				
				E	H	Y	T		A		V	I	U	L	U		U	R	I	K	O	S
				E		T	Ä	N	N	E		R	S	U	L	E	V	I		K		
				E	F	T	A		A		C	H	U	C	K		L	I	T	K	E	Ä
						J	U	D	Y		Ö		U	G	A	N	D	A		M		
				V		A	L	A	S		Y	S	I	T		Ä	T	R	A	P		
				J	A	H	T	I		K	E	L	O			S	I	J	A	I	T	A
				P		N	A	Ä	D	Ä	T		G	E	E	N	I		E	P		
				S	U	V	A	I	T			E	U	R	N		V	A	N	N	E	
L	O	A		P	A	T	S	A	S		R	A	A	K	I	L	E	N		R		
A	M	N	E	S	I	A	T		U		C	I	T	Y	O		T	O	V	I		
T	C	E		N	U	O	K	K	U	A		O	F	R	E	G	A	T	I	T		
U	R	K	I	N	T	A		M	O		T	O	L	L	O		U	R	I			
				A		R	A	S	T	A	S		L		L	O	G	O	P	E	D	I
L	A	T	U		B	J	Ö	R	K		L		M	I	C	K		E	O	E		
P	Ö	Ä	N		L	Y		I	M	A	G	O		U		A	N	D	A	N	T	E
V	M	H	D		E	T	H	E	L		D		N	O	R	T	H		E	I	R	
E	Y	C	J		T	K		L	U	O	M	I		T		D	E	B	A	T	T	I
S	F	I	R		T	E	E	M	A		B		C	H	I	N	A		I	O	Ö	
G	O	K	B		I	Ä		T	U	I	J	A	S		S	I	T	K	A	A	T	

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämässä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä: Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Vuosikokous ke 25.1. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Huom. päivä! Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 002, Helsingin maalarit Veteraanit eli Mutlarikerho

kokoontuu kuukauden toinen keskiviikko klo 13, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Kevätkaudella: 8.2., 8.3. ja 12.4. Syyskaudella: 13.9., 11.10., 8.11. ja 13.12. Tervetuloa!

Os. 003, Helsinki

Veteraanitapaamiset 2017 kuukauden ensimmäinen maanantai klo 11, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Seuraavasti: 6.2., 6.3., 3.4., 8.5. ja loppuvuosi 2.10., 6.11., 4.12. Muutoksista sovitaan veteraanitapaamisissa ja pyritään ilmoittamaan lehdessä. Tervetuloa mukaan tapaamisiin ja sanomaan mielipiteesi päätöksiin sekä tapaamaan rakentajatuttuja. Myös alueen rakentajaveteraanit olette tervetulleita. Tapaamisissa käsitellään meille hyvin tärkeitä ja ajankohtaisia aiheita, joihin kutsuttu eri tahojen luennoitsijoita. Vuoden aikana järjestämme myös kaksi matkaa, joista päätetään tulevissa tapaamisissa. Pullakahvitarjoilu. Veteraanivastaava Aarre Hana p. 044 273 7615.

Os. 006, Torninosturin-kuljettajat ja -asentajat

Kevätkokous la 28.1. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ke 8.2. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 8.2. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Toimihenkilöt 2017: puheenjohtaja Pauli Nousiainen, sihteeri Pertti Pekkarinen, taloudenhoitaja Matti Ihanus. Hallituksen varsinaiset jäsenet: Matti Ihanus, Pertti Pekkarinen, Timo Niemelä, Mikko Taskila. Varajäsenet: Vilho Korpela, Jorma Suur-Hamari, Mikko Tervonen, Arvo Nurmela. Tervetuloa yleisiin kokouksiin vaikuttamaan ja päättämään!
Hallitus

Os. 056, Salo

Hotellimatka 1.–2.4. Tallinnaan, Eckerö Line ms Finlandia, Sokos Hotel Viru. Lähtö la 1.4. klo 5.45. Salon torilta ja paluu su 2.4. noin klo 23.30. Menomatalla aamiaisen ja paluumatkalla päivällinen. Matkatavaroille varattu 2 hyttiä. Matkan hinta 60 €/hlö. Paikkoja varattu 30 kpl. Puoliso/ystävä mukaan! Ilmoittautumiset viimeistään pe 24.2., Ari p. 041 444 2077. Maksu osaston tilille FI49 5410 6440 0115 00. Passi tai voimassa oleva henkilötodistus mukaa.
Hallitus

Os. 069, Riihimäki

Yhteystiedot: osaston tilat, Kauppakuja 5 A, 3 krs, 11100 Riihimäki. Jäsenpalvelunumero vastaajapalveluna p. (019) 735 256. Viestit puretaan viikoittain. Osastolle esitetyt kurssitoivomukset voi myös jättää vastaajan. Vastaajapalveluun jätettyjä viestejä ei pureta ajalla 23.6.–20.8.
Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Matka la 25.2. Lahden MM-hiihtoihin. Lähtö klo 9 Mikkelin matkakeskuksesta ja paluu klo 22 samaan paikkaan. Hinta jäsenelle ja puolisolle 20 €/hlö. Paikkoja varattu 30 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään to 26.1. p. 050 526 6589.
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 17.1. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Perinteinen kevätmatka 21.–24.4. Tallinnaan. Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään ke 15.2., Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi.
Hallitus

Os. 126, Kauklahti

Kokousmatka pe 10.2. Tallinnaan. Varattu 12 paikkaa. Omavastuu 20 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään ke 18.1., Antti p. 040 500 7430.
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 13.2. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Virkistysretki 17.–19.2. Ouluun. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 1.2. p. 0400 193 881.
Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Nuuskakerhon kevätkauden kokoontumiset parillisten viikkojen torstaisin klo 11, osastojen Tiimitupa Viides linja 3, Helsinki. Seuraavasti: 26.1., 9.2., 23.2., 9.3., 23.3., 6.4., 20.4. Kevätkauden tapahtumat: museokäynti ja ruokailu, keilaus kuukausittain, kuntavaaliedokkaiden vierailut, vierailu Tampereen Juntturien luokse sekä käynti Lenin-museossa, kylpylämatka Viroon, mahdollinen muu matka, kalakisat Mustikkamaalla ja Putken kesäpäivät Mikkelissä.

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurareiden talvipäivät 11.–12.3., Jyväskylä. Majoitus Hotelli Alba, Ahlmanninkatu 4, Jyväskylä. Ilmoittautumiset viimeistään ti 28.2. Kai Katila p. 040 722 6301, mieluiten tekstiviestillä. Muista ilmoittaa, jos tarvitset kuljetuksen. Kuljetus järjestetty!
Hallitus

ONNEA

60 vuotta

Särkelä Ari Juhani 15.1., Vantaa. Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

KUOLLEITA

Paldanius Pentti

Osastomme pitkäaikainen jäsen Pentti Paldanius kuoli 23.12.2016. Hän oli syntynyt 8.4.1942 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.8.1966. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät Nuuskakerho

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 5.1.2017:

- ACC Law Oy
- ADE Consulting Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinert Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efirra Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy

- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauk ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmholt Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Naveroy Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakennustoimisto Kontek Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slova s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalauk Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

VALTAKUNNALLINEN MAANRAKENTAJIEN TAPAAMINEN HELSINGISSÄ

Aika: 8.–9.4. Tilaisuus alkaa la 8.4. klo 10.

Paikka: Original Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatienkatu 4, Helsinki

Ohjelma: Työturvallisuuslaitoksen edustaja esitelmöi eri työaikamuotojen rasittavuudesta. Kansanedustaja Matti Semi tuo eduskunnan terveiset. Rakennusliiton sosiaalisuhteeri Tiina Nurmi-Kokko kertoo eläkeuudistuksen vaikutuksista. Työehtotoimitsija Matti Korhonen kertoo maa- ja vesirakennusalan ajankohtaisista asioista.

Tilaisuus on tarkoitettu maanrakennusallalla työskenteleville Rakennusliiton jäsenille.

Hinta: Majoituspaketin hinta on 99 € yhden ja 114 € kahden hengen huoneessa. Siihen sisältyy lounas ja kahvi. Majoitukset maksetaan suoraan hotellin.

Ilmoittautumiset viimeistään ti 7.3., Rakennusliiton Keskustoimisto/ Matti Korhonen, matti.korhonen@rakennusliitto.fi tai p. 050 566 5273.

PILKKIKISAT Pohjanmaa

Aika: la 4.2. klo 10–14, siirtymät 15/15 min.

Paikka: Hietasaari, Vaasa
Kilpailukala ahven.

Tiedustelut: Jorma p. 040 062 9259.

Pohjanmaan aluejärjestö

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

ASFALTTI- JA VEDENERISTYSALAN KOULUTUSTILAISUUDET

Rakennusliitto järjestää asfaltti- ja vedeneristysalojen ammattilaisille neljä isompaa koulutustilaisuutta kevään 2017 aikana. Tilaisuudet järjestetään toiminta-alueittain. Sopimusalojen työntekijät pystyvät osallistumaan lähimpään tilaisuuteen kotipaikkakunnaltaan.

Tilaisuudet	Aika	Paikkakunta
Eteläinen toiminta-alue	10.–11.3.	Helsinki/aluetoimisto/risteily
Läntinen toiminta-alue	17.–18.3.	Turku/aluetoimisto/risteily
Itäinen toiminta-alue	1.–2.4.	Kuopio/Tahkovouri
Pohjoinen toiminta-alue	21.–22.4.	Oulu/Arina

Tilaisuudet toteutetaan kaksipäiväisinä kokonaisuuksina.

Koulutuksen ohjelmassa on ensin yhteinen tilaisuus, jonka jälkeen sopimusalaakohtaiset tilaisuudet.

Ohjelma sisältää ajankohtaiskatsauksen eri aiheista mm. työmarkkinat, työehtosopimus, työturvallisuus.

Ensimmäisen päivän ohjelma alkaa klo 11 lounaalla.

Helsingin ja Turun alueiden koulutustilaisuudet sisältävät risteilyn hyttipaikkoineen. **Näihin tilaisuuksiin ilmoittautumiset viimeistään pe 10.2.**

Kuopion ja Oulun tilaisuuden yhteydessä on illallinen ja majoitus hotellissa. **Näihin tilaisuuksiin ilmoittautumiset viimeistään pe 10.3.**

Rakennusliiton korvaa tilaisuudesta aiheutuvat kustannukset (matka, ruoka, majoitus).

Tapahtumiin ilmoittautuneille toimitetaan ohjelma postitse lähempänä tilaisuuden ajankohtaa.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Rakennusliitto/Lauri Haikola
p. 0400 869 638 tai lauri.haikola@rakennusliitto.fi.

KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Os. 059, Oulu
Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet
Os. 393, Oulun putkimiehet ja -eristäjät
Os. 489, Oulun maa- ja vesirakentajat

Aika: la 28.1.2017 klo 10

Paikka: Hotel Radisson Blu, Hallituskatu 1, Oulu.

Osastojen kokouksissa päätetään KOY Kaijonhaan osakekannan myynnistä (os. 059 nrot 7–11 ja 23–27, os. 393 nrot 12–14 ja 21, os.102 nrot 15–16 ja 22, os. 489 nrot 17–18) sekä valtuutetaan osaston toimihenkilöt toteuttamaan mahdollista myyntiprosessia.

Osastojen 059, 102, 393, 489 hallitukset

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

TALOTEKNIikka-ALAN
URAKKALASKENTAKOULUTUKSET

- Aika:** **Paikka:**
4.2. *Jyväskylä, Hotelli Rantasipi Laajavuori*
25.3. *Joensuu, Sokos Hotel Kimmeli*
1.4. *Lappeenranta, Sokos Hotel Lappee*
8.4. *Kuopio, Sokos Hotel Puijonsarvi*

Urakkalaskentakoulutus on tarkoitettu kaikille talotekniikka-alatyöntekijöille, jotka ovat Rakennusliiton jäseniä. Koulutuksissa harjoitellaan putken urakkamittausohjelman käyttöä, joka löytyy Rakennusliiton kotisivuilta:

http://rakennusliitto.fi/sopimusalat/talotekniikka-ala/laskurit_kohtaan.
 Jokainen käyttää koulutuksessa omaa kannettavaa tietokonetta, joten koneet mukaan. *Ilmoita, jos tarvitset koneen. Koneita on käytettävissä rajoitetusti!*

Koulutuspäivien koulutusajat:

- klo 9–12 Putkiasentajat
 klo 12–13 Yhteinen lounas aamu- ja iltapäiväryhmille
 klo 13–16 IV-asentajat

Rakennusliitto maksaa osallistujien matkat oman auton käytön mukaan 41 snt/km. Käyttäkää mahdollisuuksien mukaan kimpakyytejä.

Ilmoittautumiset viimeistään 14 vuorokautta ennen koulutuksen ajankohtaa!

Sähköpostilla itainenkoulutus@rakennusliitto.fi tai tekstiviestillä p. 0400 749859.
 Viestiin: PUTKIURAKKA, koulutuksen päivämäärä, oma nimi, syntymäaika, läppäri ei/kyllä tai IV-URAKKA, koulutuksen päivämäärä, oma nimi, syntymäaika, läppäri ei/kyllä.

Lisätietoja: Marko Niskanen p. 0400 749 859.

MAALAUSSALAN URAKKA- JA TYÖEHTOKURSSI
VIROKSI JA SUOMEKSI

- Aika:** la 28.1. klo 10–15
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarekatu 4, katutaso, Helsinki
Ohjelma: Tes-asiat, urakanmittaus ja hinnoittelu
 Tarjolla kahvia ja suolaista purtavaa.

Ilmoittautumiset: Urmet Aru p. 044 208 7287, urmet.aru@rakennusliitto.fi tai
 Johanna Elonen p. 050 2784, johanna.elonen@rakennusliitto.fi.

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N
TYÖTTÖMIEN LOMAT 2017

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
 83700 Polvijärvi (Joensuu) www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kinalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoidoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Aikuisen omavastuu on 50 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Loma työttömille 4.–9.9.2017 **Hakuaika** 6.4.–6.6.2017

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20132>

Loma työttömille 13.–18.11.2017 **Hakuaika** 17.6.–15.8.2017

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20249>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N
LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2017

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
 83700 Polvijärvi (Joensuu) www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kinalossa Pohjois-Karjalassa. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoidoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (2 h/pvä).

Loma pienten lasten perheille 3.–8.4.2017 **Hakuaika** 5.11.2016–3.1.2017

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/19906>

Loma lapsiperheille 5.–10.6.2017 **Hakuaika** 7.1.–7.3.2017

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20051>

Urheilupuisto Pajulahti
 Pajulahdentie 167, 15560 Nastola www.pajulahti.com

Pajulahti sijaitsee itäisessä Lahdessa, noin 20 minuutin ajomatkan päässä kaupungin keskustasta. Aikuisen omavastuu on 100€/5vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoidoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (1,5 h/pvä).

Loma lapsiperheille 4.–9.6.2017 **Hakuaika** 6.1.–6.3.2017

sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20512>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LIITON VETERAANILOMAT 2017

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat järjestetään Härmän Kylpylässä ja Kylpylähotelli Päiväkummussa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaaajajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Lomaa voit hakea soittamalla lomavastaavalle tai lähettämällä hänelle vapaamuotoisen hakemuksen joko postitse tai sähköpostilla.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Hakemus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
 PL 307
 00531 Helsinki
 p. 020 774 3012
carita.vuoremaa@rakennusliitto.fi

Kylpylähotelli Päiväkumpu, Lohja 25.–31.3.2017

Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 450 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.

Hakuaika päättyy 15.2.2017.

Härmän Kylpylä, Kauhava 10.–16.4.2017

Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 322 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.

Hakuaika päättyy 15.2.2017.

Härmän Kylpylä, Kauhava 18.–24.9.2017

Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 322 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.

Hakuaika päättyy 15.8.2017.

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
 Vaihe: 020 774 003
 sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
 www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
 pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
 PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
 Siltasaarenkatu 4,
 00530 Helsinki

Lahden toimisto,
 Hämeenkatu 32
 15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
 Kirkkokatu 1,
 70100 Kuopio

Joensuun toimisto,
 Torikatu 30,
 80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,
 Vuorikatu 11 A 6,
 50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO
 Kouvolaankatu 18,
 45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
 Liisankatu 18,
 28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO
 Uudenmaankatu 6 a,
 20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto,
 Sorinkatu 4,
 33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,
 Birger Jaarlin katu 19 B,
 13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO
 Yrjönkatu 30,
 40100 Jyväskylä

POHJANMAAN ALUETOIMISTO
 Pitkätie 43
 65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
 Pohjolankatu 28 A,
 87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto,
 Keskuspuistikatu 50,
 94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,
 Maakuntakatu 15,
 96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO
 Rautatienkatu 40
 90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
 PL 308, 00531 Helsinki
 sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
 www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
 PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskellessa, sairaana, suorittamassa varamiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20
 ____/____20 - ____/____20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG
OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 187 euroa kuukaudessa (2017).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poisolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
 - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
 - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdon eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraahakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta.

eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraahakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.

- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalia neljän viikon rytmiiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
- Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetlös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1187 euro i månaden (2017).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
 - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
 - Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt

de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under "Lomakkeet". Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.

- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarinkomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBRANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Kultainen Venla

Yle TV2 20.00 perjantai 13.1.

Vuoden tähän mennessä ylivoimaisesti tärkein ilta on käsillä, kun televisioakatemian akateemikot taputtelevat taas kotimaiset tv-ohjelmat paremmuusjärjestykseen. Myös yleisö saa äänestää itselleen mieluisimman esiintyjän ja ohjelman. Järjestystä tilaisuudessa pitää yllä **Ali Jahangiri**, entinen stand up -koomikko ja radiopersoona, joka asettuu täten peränpitäjäksi suomalaisten gaalajuontajien ylvääseen jatkumoon. Myös lähetys on suora.

Gladiaattorit

Sub 18.00 keskiviikko 25.1.

Muistatko vielä vuoden 2002, jolloin on edellisen kerran uusittu viihdeohjelma, jonka suorat lähetykset on vuonna 1993 ohjannut **Renny Harlin**? Jos et muista, niin sinua odottaa suuri pettymys, kun asettaudut sohvallesi seuraamaan **Mohikaanin, Viikingin, Laserin, Barbin, Paulin, Georgen ja Ringon** käsittämättömiä kamppailuja Keravan Planet FunFunista. Säännöt ovat selvät vain juontajille, joita esittävät **Katariina Ebeling** ja **J-P Jalo**.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Nuori MacGyver

Sub 21.00 keskiviikko 18.1.

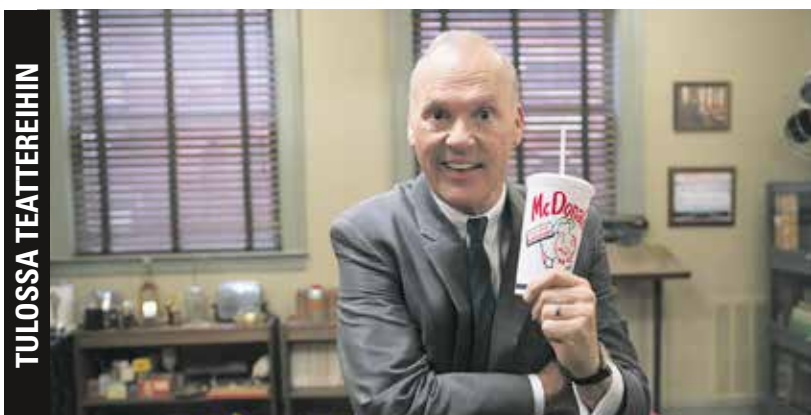
Muistatko vielä kello kahden, jolloin edellisen kerran on uusittu Ihmemies MacGyverin neljännen kauden jakso Näkymätön tappaja vuodelta 1989? Unohda se, sillä Nuori MacGyver siirtyy eräänlaiseen rinnakaistodellisuuteen, jossa sankari on nuortunut tultaessa kello yhdeksään. Avausjaksossa hän esittelee itsensä ja Jack Daltonin sekä etsii joukkotihuonetta, jonka joku kehveli on varastanut. Aika on digitaalista, mutta tarvitsee yhä teippiä.

Lajinsa viimeinen

Sub 19.30 keskiviikko 18.1.

Muistin virkistämiseksi voi katsoa uutta amerikkalaista komediasarjaa, jossa erämatkailutoimittaja Jack kokee elämänsä järkytyksen, kun hänen toimittamansa erälehti lopettaa paperijulkaisun ja siirtyy nettiin. Digitoitimuksessa Jack kohtaa paitsi entisen hoitonsa myös nörttejä, joille virkistymisen tarkoittaa Pepsi Maxin lipittämistä ja pornosivuston selaamista. Jackin esimesiä näyttöä **Stephen Fry**, jääne Britannian suuruuden ajoilta.

The Founder

Ensi-ilta pe 27.1.

Muistaako kukaan **Mark Knopflerin** kappaletta Boom, Like That vuodelta 2004? Sen aiheena on **Ray Kroc**, entinen pirtelökoneiden kauppias, jonka ansiosta McDonald's syöttää nykyään melkein kaikki maailman lapset ja tie-nää siinä sivussa tolkkuttomasti rahaa kiinteistönomistajana. Tätä hyvän ja pahan ikuista vatsanvääntelyä tarkastelee draamakomedia, joka alkaa vuodesta 1954. Pääosassa loistaa **Michael Keaton**, vuoden 1989 Batman.

Lehdestä reväistystä

jättäytyminen pois. Monien asiantuntijayritysten mitta on tullut täyteen siksi, ettei oma työ lähtötietojen ja muiden edellytysten puuttuessa etene. Esimerkiksi rakennus-, energia- ja ympäristöalan asiantuntijayritys Sweco sanoi sopimuksensa irti vuoden päivät polttoaine- ja turvallisuuslohkorakennusten lähtötietoja odoteltuaan. Tilalle tuli müncheniläinen, BPR-niminen insinööri-toimisto. Tämä tuskin ai-

Olkiluoto 3 -seikkailu vetää vertoja Salkkareiden juonikäänteille.

Tekniikan Maailma 01/2017

Kyllä näitä on tehty!

Nykyään törmää tuon tuostakin jonkun keittiökonsultin huomioon, miten milloin missäkin elämäntilanteessa, mutta varsinkin työelämässä, ristiriitatilanteita voidaan ratkaista asettumalla toisen nahkoihin. Toisin sanoen katsomalla asiaa vastapuolen näkökohdista käsin.

Itselläni näkökulmien muutos on havainnollistunut kulu- neen syksyn ja alkutalven aikana, kun vuosikymmeniä alalla työskennelleenä on rooli vaihtunut hetkellisesti tekijästä tilaa- jaan. Taloyhtiössämme on kulu- van vuoden alusta tehty linja- saneerausta, putkiremonttia, ja pitkälle syksyyn saakka pääs- tiinkin helposti vain välillä ihmettelemällä, että kaikesta ne ih- miset jaksavatkin valittaa. Mitä nyt kellarivarastot piti tyhj- entää jo alkukesästä eikä taloyhtiön sauna valmistunutkaan luv- tusti heinäkuun loppuun. Suunnitteluvirhe, kuulemma.

Varsinaisesti tilanteeseen alkoi havahtua lokakuussa, kun viikkoa ennen kuun loppua olisi suotavaa, ettei asunnossam- me liiemmin asusteltaisi. Väliaikaisen vuokra-asunnon löy- täminen on luku sinänsä ja ihmettelenkin, ettei alalla tunnu olevan tunkua. Selkeä bisnesidea, kun putkiremontitkaan ei- vät liene vähenemään päin. Vaikkakin naapurikorttelissam- me hommasta suoriuduttiinkin lehtitietojen mukaan parissa viikossa, remontit vaativat useammin kuitenkin 2–3 kuukau- den evakoaikaa.

Varsinainen väntö alkoi kuitenkin lisätoista keskusteltaessa. Muutenkin se, mitä urakkaan kuului, tuntui olevan hakusessa niin useimmallakin työhön osallistuvalla osa- puolella kuin osakkaalla itsellään. Kun suurin piirtein tietää alalla pitkään työskennelleenä sekä ammattiliiton luottamus- tehtävissä toimivana, mitä alan palkkataso on, hämmästytti- vät lisätyötarjoituksen saavuttua eniten työsuoritusten hinnat. Muutaman neliön tasoitus- ja maalaustyölle tulisi hintaa sa- tasan neliötä kohden, kylppärin oven maalaukselle kolmat-

ta sataa ja suunnitellun kuusipaneelikaton vaihtaminen kip- silevykattoon – joka jo sinällään tuntui olevan liki mahdoton toteuttaa – 700 € ja kaikki tämä pidentäisi urakka-aikaa vä- hintään 7 päivää.

Tässä vaiheessa maalari alkoi sylettää eikä loputtomista palavereistaan viimein tavoitettu tarjouksen laatija ollut halu- kas hinnoista sen enempää keskustelemaan. Hinnat olivat ura- koitsijoilta saadut ja kun luentaa siitä, miten usein maalari jou- tuu tilassa käymään ja mitä tekemään oli kestänyt muutaman minuutin, kävi jo mielessä: ”Kuulkaas, kyllä MINÄ TIEDÄN miten niitä hommia tehdään...”. Mutta kun on itsekin remont- titöissä kohdannut kaiken tietäviä ja kaiken tehneitä sekä alalla 30 vuotta työskennelleitä asukkaita, nielaisin mölyt.

Selväksi oli kuitenkin tullut, että hinnat ovat mitä ovat, ota tai jätä. Punakynä käteen ja lisätoita pois. Parempi unohtaa ai- van valmiiseen asuntoon pääsy ja niin kuin ikiaikainen totuus kuuluu: itse pitää kaikki tehdä. Ovia on ennenkin maalattu ja voihan se olla, että silmä tottuu kuusipaneeliinkin, vaikkei se mielestämme 1950-luvun taloon tyylillisesti soviakaan.

WC:n seinäpuolikkaan tasoitusta ja maalausta koitin myös nakittaa itselleni, parin tunnin homma, ette vain tee sil- le mitään. Saa laittaa katot ja laatat, teen itse välipätkän. No, sanomattakin oli selvää, että eihän se käy. Huoneistoa ei voi- da keskeneräisenä luovuttaa, valvoja ei hyväksy, sähkötoita ei saada tehtyä ja taivaalta sataa tulta, tulikiveä sekä maailman- kirjat menevät väistämättä sekaisin.

Kelpaa siinä sitten pöntöllä istuessa katsella satasen neli- öitä, jotka muuten laatoitusta myöten ovat mitä ammatti- taitoisimmin, ja ajallaan, tehdyt. Saattaa vain olla, ettei sii- tä neliöhinnasta tekijän taskuun jää kuin seitsemäsosa, mut- ta varmasti loputkin tuovat hyvinvointia ja menestystä koti- maallemme. ■

Timo Kuvaja
Maalari

varmuutta, voimaa, verkostoitumista

RAKENNUSLIITON KOULUTUKSET

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Tampere

- 13.–14.2. Yhteismieskurssi
- 13.–15.2. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
- 13.–15.2. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
- 6.–7.3. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
- 6.–7.3. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 20.1. mennessä

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Oulu

- 24.–25.4. Yhteismieskurssi
- 24.–26.4. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
- 24.–26.4. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
- 15.–16.5. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
- 15.–16.5. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 31.3. mennessä

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS, Turku

- 27.–29.3. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1
- 27.–29.3. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 1
- 19.–21.4. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2
- 19.–21.4. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 3.3. mennessä

JÄRJESTÖKURSSIT

- 11.–12.2. Toimiva ammattiosasto 2, Jyväskylä
Ilmoittautuminen 20.1. mennessä
- 18.–19.3. Toimiva ammattiosasto, Helsinki
Ilmoittautuminen 24.2. mennessä
- 6.–7.5. Sosiaalinen media
järjestötoiminnassa, Helsinki
Ilmoittautuminen 13.4. mennessä

LÄHETÄ HAKEMUS:

koulutus@rakennusliitto.fi

TAI

Rakennusliitto

koulutus

PL 307

00531 Helsinki

Lisätietoja koulutuksista ja tarkemmat hakuohjeet: rakennusliitto.fi/koulutus sekä koulutus@rakennusliitto.fi, Juhani Lohikoski puh. 050 366 1171, Sara Putaansuu puh. 020 774 3076